

Utvalg: Kontrollutvalet
Møtestad: Heradsstyresalen, Heradshuste på Dale
Dato: 28.11.2017
Tidspunkt: 14:00

Møteplan:

Kl. 14.00 – 16.00 Kurs i offentlege anskaffelser ved Deloitte
Kl. 16.00 – 16.45 Rådmannen orienterer om:
- 2. tertialrapport for 2017
- Status i Stamnes sentrum vidareutvikling
Kl. 17.00 - Sakshandsaming

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Roald Breistein tlf. 55 23 94 47/ 97 50 51 52 eller til Hogne Haktorson, tlf. 55 23 94 53/911 05 982,

Björg Aase Nottveit Hop (Ap) har meldt forfall og Anny Bjordal Leiren (H) skal møte i staden. Til andre varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering. Dersom det vert aktuelt at andre varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Det er planlagt at Roald Breistein møter frå sekretariatet, på dette møtet.

Boris Groth
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 36/17	Godkjenning av innkalling og sakliste		
PS 37/17	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte		
PS 38/17	Rådmannen presenterer tertialrapport for 2. tertial 2017		2017/28
PS 39/17	Rådmannen orienterer om status i sak "Stamnes sentrum vidareutvikling"		2017/97
PS 40/17	Deloitte presenterer interimisrevisjonsrapport for 2017		2017/28
PS 41/17	Bestilling av forvaltningsrevisjon		2017/87
PS 42/17	Gjennomgang av møteprotokollar		2017/47
PS 43/17	Referatsaker		
RS 13/17	17/7350 Melding om vedtak - Forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg - Revisjonsrapport		2017/24
RS 14/17	Sender i e-postmelding – TILSYN SAMFUNNSTRYGGLEIK OG BEREDSKAP - PLAN FOR LUKKING AV AVVIK (L)(87598).pdf		2017/45
RS 15/17	Rapport frå tilsyn med tenestar til personar med utviklingshemming Vaksdal kommune 2017		2017/45
PS 44/17	Eventuelt		

PS 36/17 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 37/17 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 216
Arkivnr: 2017/28-28
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	38/17	28.11.2017

Rådmannen presenterer tertialrapport for 2. tertial 2017

Bakgrunn for saka:

Det er ønskeleg at administrasjonen presenterer den sist tilgjengelege tertialrapporten for kontrollutvalet, samt svarer på spørsmål i samband med denne etter kvart som rapportane ligg føre.

Drøfting:

På bakgrunn av dette har sekretariatet avtalt at rådmannen kjem for å presentere tertialrapport for 2. tertial 2017 for kontrollutvalet. Vi har også bede om at presentasjonen inneheld resultatet for september og oktober så langt det ligg føre. Tertialrapporten ligg ved.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt under presentasjonen vert det tilrådd at informasjonen som kom fram i høve 2. tertialrapport 2017 vert teken til orientering.

Forslag til vedtak

Informasjonen som kom fram i høve 2. tertialrapport 2017 vert teken til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 TERTIALRAPPORT 2.TERTIAL 2017

Tertial 2/2017

Innhald

Økonomi pr 2.tertial 2017	2
Sentrale postar - Frie inntekter og netto finansinntekter/utgifter	2
Drift tenesteområda.....	4
Organisasjon.....	8
Vedlegg 1: Nærare om tenesteområder og einingar	11
Tenesteområde Oppvekst	11
Tenesteområde helse og omsorg.....	14
Tenesteområde Samfunnsutvikling.....	17
Felles økonomi	19
Vedlegg 2. Saker til Kommunestyre 2.tertial.....	20
Vedlegg 3. Andre vedlegg.....	21

Økonomi pr 2.tertial 2017

Sentrale postar - Frie inntekter og netto finansinntekter/utgifter

	Reknskap pr 2.tert. 2017	Budsjett pr 2.tert 2017	Avvik pr 2.tert 2017	Årsbudsjett 2017	Reknskap pr 2.tert 2016
Rammetilskot inkl inntektsutjamning	97 467 165	96 890 793	576 372	147 027 000	95 409 628
Andre statlege overføringar	130 600	-	130 600	-	313 670
Skatt	69 833 814	69 200 000	633 814	100 000 000	68 619 153
Eigedomsskatt	28 019 919	25 500 000	2 519 919	34 000 000	24 824 039
Konsesjonskraft	5 859 849	4 992 800	867 049	7 900 000	-
Konsesjonsavgift	-	-	-	3 100 000	-
Utbytte og renteinntekter	2 795 997	2 479 996	316 001	2 720 000	2 673 316
Renter	-2 492 718	-5 466 660	2 973 942	-8 200 000	-2 286 136
Avdrag	-1 232 569	-9 799 992	8 567 423	-14 700 000	-3 730 056
Gevinst aksjar og obligasjonar	2 727 047	-	2 727 047	-	1 678 529
Avsetjing til fond/overføring til kapitalrekneskap	2 000 000	1 333 333	666 667	-10 600 000	279 356
Bruk av fond	-	-	-	1 675 000	-
Sum	205 109 104	185 130 270	19 978 834	262 922 000	187 781 499

Nokre av postane over har periodiseringsavvik. Avvik på avdrag, konsesjonskraft og avsetjing til fond/overføring til kapitalrekneskap utgjer om lag 10,1 mill som må sjåast på som eit periodiseringsavvik. I tillegg er gjeldsporteføljen sett saman slik at avdrag ikkje vert belasta jamnt ut over året, reelt avvik her er om lag 1,9 mill. Justert for dette er reelt positivt avvik på 8,8 mill.

Skatt og rammetilskot

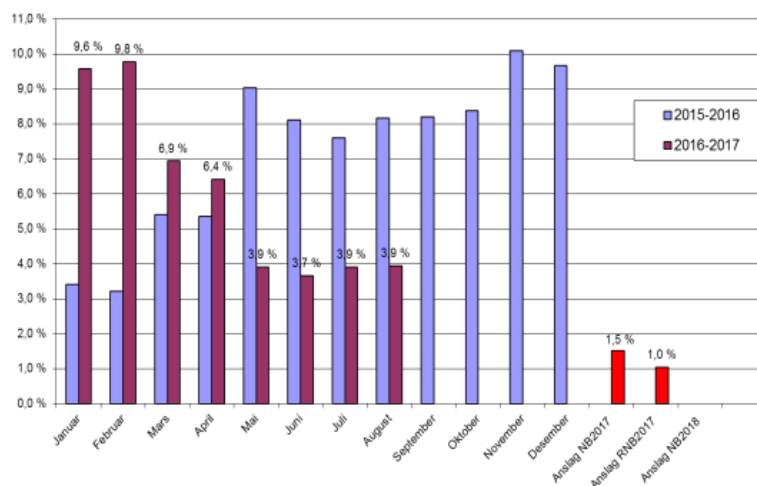
Eigen skatteinngang har vekt frå 2016, og det er ei meirinntekt i høve budsjett 2017. Inntektsutjamninga er avhenging av nasjonal skatteinngang, og her er det framleis litt usikkert på korleis dette påverkar Vaksdal kommune, men pr 2.tertial er det noko høgare inntekt enn budsjettet.

Den sterke skatteveksten i 2016 avtar. Skatteveksten på årsbasis vart i statsbudsjettet for 2017 anslått til 1,5 pst for kommunane og 1,7 pst for fylkeskommunane. I revidert nasjonalbudsjett (RNB) vart vekstanslaga satt ned til henholdsvis 1,0 pst og 1,2 prosent. Veksten hittil i år ligger fortsatt godt over årsanslaget. For Vaksdal kommune er samla skatt og inntektsutjamning opp 2,6% frå same periode i 2016. Vi kan anta at det vil kunne verte ei samla meirinntekt på skatt og inntektsutjamning på om lag 1,5 mill.

Eigedomsskatt

Eigedomsskatt er auka med 2 promille på hytter og hus frå 2016, men har også ei meirinntekt i høve budsjett 2016. Avviket er i hovudsak på verk og bruk, og det kan forventast ei meirinntekt her på om lag 3 mill.

Skatteinngang, akkumulert - kommunene - pst-ending fra året før

Renteinntekt/Utbytte

Foreløpig er det mindre inntekter her, men det er forventa ei meirinntekt i høve budsjett 2017 på om lag 0,3 mill, som i hovudsak skuldast høgare utbytte frå BKK enn venta.

Aksjar og obligasjonar

Det har dei siste åra vore mindre inntekt enn budsjettet, men med positive tal i 2016. Pr 2.tertial er det positiv avkastning i høve aksjebenchmark (Oslo Børs – OBX), dette gjeld både aksje- og obligasjonsporteføljen. Den største delen av gevinsten er knytt til auka marknadverdi på aksjar og obligasjonar.

Gevinst er ikkje budsjettet. Pr 2.tertial er det positive avviket på 2,7 mill, og dersom vi legg eit forsiktig anslag til grunn kan vi forvente ei samla meirinntekt på om lag 3 mill.

Meir detaljar finn ein i vedlagte rapport frå BCM

Renter og avdrag

Pga lave rentenivå har kommunen lånt til lavare rente enn budsjett-renta, og det er forventa at det samla vert i underkant av 3 mill i mindreforbruk her. Mindreforbruk på avdrag er eit periodiseringsavvik.

Meir detaljar knytt til låneporteføljen finn ein i vedlagte rapport frå BCM.

Avsetjing til fond / overføring til kapitalrekneskap

Summen i årsbudsjett 2017 på 10,6 mill er samansett slik:

Resultat 2016	-11 195 438
Resultat 2016: Vedteken avsetning til disposisjonsfond for reduksjon i låneopptak 2018	9 195 438
Budsjett 2017: Vedteken avsetning til investering sal av konsesjonskraft - redusert låneopptak	5 300 000
Budsjett 2017: Vedteken avsetning til disposisjonsfond	2 200 000
Budsjett 2017: Vedteken avsetning til investering ved auka eigedomsskatt - redusert låneopptak	2 000 000
Avsetjing av konsesjonsavgift til bunde fond	3 100 000
Sum	10 600 000

Oppsummert frie inntekter og netto finansinntekter / utgifter

Det er først og fremst to forhold som skapar usikkerheit i prognosa fram mot 31.12.2017.

Inntektsutjamninga er avhengig av nasjonal skatteinnang, og er samstundes noko vanskeleg å periodisere i budsjettet. Ut frå tal pr 2.tertial ser vi at vi kanskje kan forvente ei meirinntekt på om lag 1,5 mill. Aksjar og obligasjonar har gitt mindreinntekt dei siste åra, men viser no betre avkastning, noko som vil kunne medføre eit positivt avvik på om lag 3 mill.

Vi kan forvente lave renter i heile 2017, og her vil det verte eit mindreforbruk i høve budsjett.

Samla vil ein på sentrale postar kunne forvente ei meirinntekt på **10,8 mill** for året .

Drift tenesteområda

Me er inne i eit svært krevende driftsår og kjenner på utfordringane på alle område av drifta. Tabellen under viser resultat pr 2.tertial, underskotet er samla 6,8 mill.

Midtvegs i året har det vorte gjennomført ei endra organisering, som betyr at det er nokre endringar i rammene samanlikna med 1.tertial. I denne rapporten vert resultat presentert etter den nye organiseringa, også når vi samanliknar mot 2016.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Felles	19 892 134	19 665 635	-226 496	27 715 157	14 639 998
Helse og omsorg	86 122 419	80 396 583	-5 725 832	111 807 603	79 265 736
Oppvekst	56 057 499	54 420 052	-1 637 447	82 765 238	57 615 799
Samfunnsutvikling	26 758 984	27 544 077	785 093	40 634 002	25 673 563
Sum	188 831 036	182 026 347	-6 804 682	262 922 000	177 195 096

(Samfunnsutvikling er ekskl sjølvkost)

Inntekter og utgifter er periodisert i samsvar med normale sesongsvingingar. Den økonomiske situasjonen er krevjande og det er sett i verk tiltak som skal ha effekt utover hausten. Heile organisasjonen gjennomfører tiltak for å redusere det samla avviket for kommunen.

Gjennom 1.tertial var det fokus på å kartleggje situasjonen og finne løysingar for å nå budsjettbalanse pr 31.12.2017. Meirforbruket pr 1.tertial var om lag 3,1 mill. Utfordringa med å redusere drifta og meirforbruket har vore sær sars vanskeleg grunna behov utover det som er lagt til grunn i budsjettet på fleire område av drifta. Pr 2. tertial har avviket auka til 6,8 mill.

Oppvekst

Oppvekst har ei samla budsjetttramme på 82,8 mill. Ved omorganisering er 10,9 mill flytta frå tenesteområde Helse og omsorg til Oppvekst innafor tenestene helsestasjon, sosial og barnevern. I tillegg har eininga fått tilført 0,5 mill til læremidler i skulen (jfr KST sak 45/2017).

Pr 2. tertial er det eit avvik på -1,6 mill innafor tenesteområdet. Det er venta balanse ved årsslutt.

Avvik innafor Barnehage skuldast i hovudsak høgare personellutgifter enn budsjettet, delvis grunna driftsmessig auke og framandspråklege barn. Innafor Skule er avviket knytt til reduserte oppholdsbetalingar SFO, utgifter til gjesteelevar og tilbod til fleispråklege elevar. Meirkostnader i samband med tilbod til framandspråklege elevar er ikkje kompensert pr. 2 tertial, dette vert avrekna mot slutten av året. Dette gjeld og barnehage, helsestasjon og sosial. Innafor økonomisk sosialhjelp er det eit avvik på -1,1 mill som delvis vil verta dekkja av midlar frå introduksjonsordninga. Barnevernstenesta har eit avvik på -0,6 mill som er knytt til ikkje budsjetterte tiltak som har oppstått i året.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Felles oppvekst	13 370 678	12 929 403	-441 276	15 167 238	16 246 331
Skule	28 780 880	28 290 016	-490 864	45 157 000	28 263 894
Barnehage	13 905 941	13 200 633	-705 307	22 441 000	13 105 574
Sum	56 057 499	54 420 052	-1 637 447	82 765 238	57 615 799

Helse og omsorg

Helse og omsorg har ei samla budsjetttramme på om lag 111,8 mill. Ved omorganisering er 10,9 mill flytta frå tenesteområde Helse og omsorg over til Oppvekst. Dette gjeld Vaksdal Intro Senter (VIS), helsestasjon, barnevern og sosialteneste.

Helse og omsorg er inne i ein periode med tilpassingar og endringar. Det er ein utfordrande periode før me har fått på plass tenestene i alle trinn i omsorgstrappa. Det krev kompetanseheving, utvikling av nye metodar og godt samarbeid på tvers for å sikra best mogleg pasientflyt og tidleg innsats der ressursar og kompetanse vert nytta på rett stad.

Pr 2.tertial er det eit avvik på -5,7 mill innafor tenesteområdet. Kostnadane går no ned, men med eit stort etterslep er avviket venta å auke ut året.

Det har vore store utgifter til utskrivingsklare/ferdigbehandla pasienter frå sjukehus pr 1.tertial, i 2.tertial er dette redusert. Sjukeheimstenesta har framleis utfordringar med bruk av fleire sjukeheimplassar enn det som er budsjettet. Auka behov i kombinasjon med få ledige plassar har medført auka drift. Situasjonen er i ferd med å normalisere seg og andre tiltak er og vert fortløpande sett i verk for å tilpasse drifta framover. I Heimetenesta har det vore meirkostnadar til bemanning inna heimesjukepleie og bufellesskap for funksjonshemma, det har medført auka avvik fram mot 2. tertial.

Kommunen har fått forskings, innovasjons- og kompetansmidler til aktiviteter i Lev Vel prosjektet. Tilskota dekker store deler av kostnader prosjektet og eininga har hatt med prosjekt- og utviklingsarbeidet, t.d vikarkostnader når fast tilsette deltek i prosjekt eller kompetansehevande tiltak. Det vil verte eit mindreforbruk på fellekostnadar for tenesteområde ut året sidan prosjektinntekter dekker prosjektkostnader.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Felles Helse og omsorg	1 884 723	3 331 513	1 446 790	4 896 850	2 439 327
Rus & psykiatri, lege	11 477 530	11 977 347	499 818	15 320 753	5 978 872
Heimetenesta	41 448 132	37 294 346	-4 153 782	49 633 000	39 269 753
Sjukeheimstenesta	31 312 034	27 793 377	-3 518 658	41 957 000	31 577 784
Sum	86 122 419	80 396 583	-5 725 832	111 807 603	79 265 736

Store avvik og krevande tilpassing av tenestene over dei siste åra gjer at rådmann har varsla ein internrevisjon av helse og omsorg som skal vurdere ulike forhold ved drifta herunder vedtakspraksis i samsvar med kriteria for tenester, bemanningsplanlegging og ressursbruk i samsvar med vedtak, bruk av styringssystem-/data, bruk av mynde iht. delegering og ev. andre tema som vurderast undervegs. Denne vil gjennomførast i 3. kvartal og på nyåret.

Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling har ei budsjetttramme på om lag 40,6 mill. Av dette er 1 mill tilført til reasfaltering av kommunale vegar og 0,5 mill til miljøforbetringar (jfr KST sak 45/2017). Pr 2.tertial er det eit avvik på 0,8 mill. Det er venta balanse ved årsslutt.

Innføring av registreringsystem og auka aktivitet knytt til økonomistyring har gitt resultat.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Samfunnsutvikling	26 758 984	27 544 077	785 093	40 634 002	25 673 563

Felles økonomi

Felles økonomi er politisk, rådmann og fellesstab, andre fellesutgifter og diverse tilskot (mellom anna Kyrkja, AO- senter og Frivilligsentral). Konesjonskraft vert inntektsført her.

Pr 2.tertial er det eit meirforbruk på om lag 0,2 mill. Avviket er eit periodiseringsavvik knytt til IKT-drift. Midlar avsett til Aksjon sjukefråvær er flytta frå felles økonomi til helse og omsorg i samvar med vedteke mandat.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Politisk/Rådmann/Stab	19 892 134	19 665 635	-226 496	30 417 765	14 622 058

Prognose for 2017

Dei største utfordringane er knytt til omstilling innafor Helse og omsorg. Det har vore høgare bruk av sjukeheimstenester enn vanleg, men slike svingningar må også forventast i periodar. Nedgangen i tal eldre er likevel reell, det viser befolkningsdata frå SSB pr 1. juli i år. Handlingsrommet i dei nærmaste åra må nyttast til å gjere nødvendige endringar for å møte utfordringane med ein større del eldre framover. Det er ei krevande, men nødvendig tilpassing når inntektsgrunnlaget vert stadig strammare jf. Økonomiplanen.

Betre dimensjonering av tenestene på ulike omsorgsnivå vil gje reduserte kostnader, pr 2.tertial er ikkje dei økonomiske effektene av dette tilstrekkelege.

Skule og Barnehage har gjennomført justeringar i samband med oppstart nytt barnehage- og skuleår. Det har vore lav utnytting av barnehagekapasiteten i 2016, og opptak no i 2017 medfører auka ressursbruk frå hausten. Gjesteelevar som går på skule i andre kommunar medfører behov for omfordeling av ressursar. Det er også meirforbruk innafor barneverntenesta og sosialtenesta.

Prognosen for året er at tenesteområda Oppvekst og Samfunnsutvikling vil klare balansekravet i budsjettet 2017. For Helse og omsorg vil vi kunne forvente eit samla meirforbruk for året på 9 mill. For sentrale poster er det venta meirinntekter/mindreforbruk tilsvarande 10,8 mill.

Det vert foreslått justering av ramme for helse og omsorg, og det vert arbeidd vidare med å redusere meirforbruket og å tilpasse drifta til framtidig endra rammevilkår.

Status investering

Pr. 2.tertial er det følgende status.

	Rekneskap pr 19.09	Budsjett 2017	Rest 2017	Kommentar 2017
Ikt- og datasikkerhetsløsning	820 610	1 200 000	379 390	Pågår
Investering kyrkjer - årleg løyving	0	200 000	200 000	Styrt av kyrkjeleg fellesråd
Prosjekt demenssenter/helsehus - bygg	22 671	6 000 000	5 977 330	Kontrahering entreprenør sprinkling omsorgsbustader Daletunet pågår Kontrahering arkitekt/rådgj. pågår
Prosjekt demenssenter/helsehus - utstyr	0	2 000 000	2 000 000	Panlegging og tilbud pågår
Innovasjon i omsorg	200 000	300 000	100 000	Pågår
Folkehelse og familie - samlokalisering heradshus	0	700 000	700 000	Kontrahering arkitekt/rådgj. pågår
Opprusting uteområde skular/barnehage	182 999	200 000	17 001	Vaksdal skule, rest Dale barnehage
Dale barne- og ungdomsskule	1 355 070	3 500 000	2 144 930	Pågår, byggeprogram utarbeidd
Tilbygg vaksdal skule	91 858	1 500 000	1 408 142	Kontrahering av arkitekt pågår
Stamnes oppvektstun	279 102	4 000 000	3 720 898	Byggeprogram utarbeidd, sak tilbehandling
Ventilasjon dale barnehage	591 541	1 000 000	408 459	Pågår
Investeringar kommunale bygg	17 471	3 900 000	3 882 530	Planlegging og kontrahering pågår for fleire byggeprosjekt
Tilstandsregistrering administrasjonsbygg	568 144	600 000	31 856	Utført
Ombygging/oppgradering kommunale utleigebustader	199 064	2 000 000	1 800 936	Seksjonering Vaksdalsgarden 10 pågår
Tettanaset t1	1 372 948	19 200 000	17 827 052	Kontrahering entreprenør pågår
Bustader jamne	0	2 000 000	2 000 000	Avventer ny høyring reguleringsplan
Andre møteplassar / grøntanlegg / nærmiljø	0	300 000	300 000	Vert foreslått overført til 2018
Teknisk stasjon maskiner/utstyr	3 388 828	1 800 000	-1588828	Utført, ingen overskriddingar pga restmidlar frå 2016
Digitalisering arkiv	21 847	800 000	778 153	Pågår
Trafikksikringstiltak	0	200 000	200 000	Planlegging tiltak Dale pågår
Rassikring/rasvurdering	0	150 000	150 000	Prosjekt Faresonekart NVE/NGI under arbeid. Kommunal kostnad opsonar ca 75.000 kr.
Opprusting kaier	0	450 000	450 000	På vent
Kommunale vegar-oppgradering	50 000	200 000	150 000	Pågår
Kommunale bruer- oppgradering	0	450 000	450 000	Kvamstobrau på vent grunna avklaring NVE om Kupebekken
Kommunale vassverk	8 671	1 500 000	1 491 330	Kontrahering av nytt styringsanlegg pågår
Avlaup kloakkar	8 671	1 500 000	1 491 330	Kontrahering av nytt styringsanlegg pågår
Avlaupsanering vaksdal	0	5 000 000	5 000 000	På vent
Oppgradering dalevågen avlaupsrenseanlegg	0	500 000	500 000	På vent
Avlaupsanering stanghelle	0	500 000	500 000	På vent
Brannstasjon vaksdal - forprosjekt	0	100 000	100 000	På vent
Feiebil	0	500 000	500 000	Planlagt utført 3. tertial
Områdeplan vaksdal	475 598	1 000 000	674 402	Pågår
Områdeplan stanghelle	1 128 951	1 000 000	221 049	Pågår
Sum	10 784 044	64 750 000	55 554 788	

Organisasjon

Omstilling og endring

Samla er rammene reduserte frå tidlegare, og tilpassingar og effektivisering er nødvendig i budsjettåret og seinare.

I budsjettet for 2017 står det meir om kva grep me vil gjera for å løyse oppdraget vårt:

« *Det skal gjennomførast tilpassingar til reduserte budsjettammer og effektivisering av tenestetilbodet i alle einingar og på alle nivå. Dette vil krevje tilstrekkeleg leiar kraft, medverknad frå tilsette, samarbeid med tillitsvalde og aktiv stabstøtte i gjennomføringa. Det vil også vera behov for justeringar i organiseringa, t.d. vil det vera naturleg å tilpasse organiseringa i helse og omsorg i samsvar med Lev Vel – prosjektet*». Dette er også skildra i økonomidelen og under tenesteområda.

Status sentrale arbeidsoppgåver i året

- Tilpassing av organisasjonen er på det næraste fullført, kun mindre justeringar gjenstår.
- Arbeidet med ny arbeidsgjevarpolitikk er under arbeid, er litt forseinka pga kapasitetmangel
- Lokale lønsforhandlingar for alle kapitla i tariffområdet skal haldast innan 15.10. Oppgjeret er innafor ei ramme på 2,4 %, lokalt pott til fordeling utgjør 0,9 %.

Måloppnåing pr. 2 tertial

- Organisasjonsutvikling og innovasjon: Lev Vel prosjektet har framdrift etter planen med mange delprosjekt som delvis er finansiert av innovasjonsmidlar. Uviklingsprogram innan skule og barnehage inngår i samarbeidsprogrammet i regionen, i tillegg har vi eigne prosjekt lokalt og saman med andre kommunar. Ulike effektiviseringstiltak som vil gi gevinstar er gjennomført eller pågår, t.d knytt til digitalisering. Metodar frå LEAN er tatt i bruk i forbetring av arbeidsprosesser og kvalitet i tenesteytinga.
- Kompetanseutvikling: Kompetanseutvikling er ein stor del av aktivitetane i LeV Vel prosjektet som me har fått ymse eksterne midlar til. Eininga har i tillegg kompetansetiltak lokalt og vidareutdanning eksternt. Skule har eige løp for etter- og vidareutdanning i tillegg til eige arbeid. Arbeidet i regi av Udir gir også skulane våre eit kompetanseløft. Barnehage vidarefører sine program. Andre tenester har ulike, meir individuelle og fagspesifikke kompetanseløp. Når ny arbeidsgjevarstrategi er vedtatt vil det vera naturleg å revidere strategiske kompetanseplanar. Kompetansekravet har auka på alle område av drifta, som arbeidsgjevar må me både utvikle, vedlikehalde og rekruttere rett kompetanse på stadig fleire område.
- Verksemdsstyring og kvalitetsutvikling: Saman med kommunane i IKT området har me hatt eit større prosjektarbeid i år for å betre verktøya våre for verksemdsstyring. Frå 2018 skal desse takast i bruk, det vil også gje oss ein raskare og betre arbeidsflyt. Fagsystema og dei sentrale styringssystema vert betre integrert og arbeidsprosessane digitaliserte. Arbeidet med kvalitetssystemet pågår og vert tatt i bruk av fleire einingar framover.
- Digitalt førsteval: I IKT samarbeidet har vi fleire prosjekt på å heldigitalisere eller automatisere tenester som t.d byggesøknader, plan og høyringsprosesser, barnehageplass, SFO m.v . Arbeid med utvikling av en tenesteportal med «min side-funksjonalitet pågår. Ny læringsplattform for skule, nye tenesteapper og andre digitale kommunikasjonsløysingar er andre døme på prosjekt som er i opstart eller pågår.

Inkluderande arbeidsliv, HMT og sjukefråver

Kommunen har eigen lokal handlingsplan for IA arbeidet. Alle einingar har lokale arbeidsmiljøgrupper som er sett saman av verneombod, plasstillitsvald(e) og leiar(ar). Dei utarbeider lokale handlingsplaner, planlegg og gjennomfører ulike tiltak på arbeidsplassane. Frå i år har arbeidsmiljøgruppene ansvar for å utarbeide lokale oppfylgingsplanar etter medarbeiderundersøkinga.

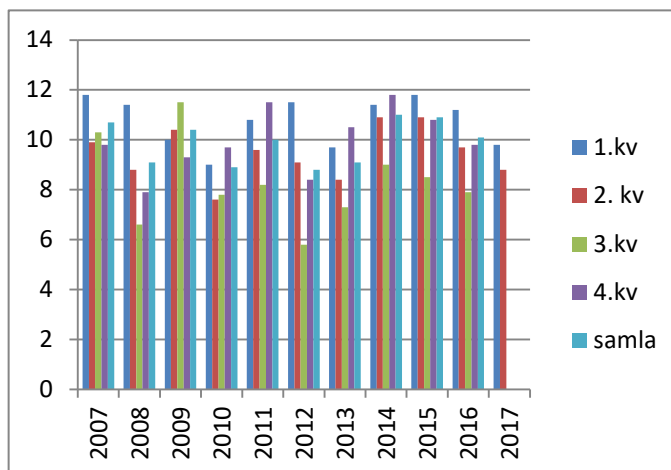
Det er gjennomført medarbeidarundersøking i mars i samsvar med planen. Vi nyttar eit verktøy frå KS og sjølve undersøkinga er ny av året. Oppslutninga var svært god med heile 73 % . 10-faktor er eit forskningsbasert verktøy for å måle variablar som er avgjerande for å oppnå gode resultat – og som kan påvirkasr gjennom målretta utviklingsarbeid. Undersøkinga er både medarbeiderskaps- og leiingsorientert og legg spesiell vekt på mestring, motivasjon og bruk av kompetanse. Den har femdelte skala med påstander hvor 1 er svært uenig og 5 er svært enig. Dei 10 faktorane med snittscore for kommunen er :

1.Oppgavemotivasjon	Snitt : 4,1
2.Mestringstro - tiltro til egen jobbkompetanse.	Snitt : 4,2
3.Opplevd selvstendighet	Snitt : 4,1
4.Bruk av kompetanse	Snitt : 4,1
5.Mestringsorientert ledelse	Snitt : 4,1
6.Rolleklarhet – tydelig kommuniserte forventninger	Snitt : 4,1
7.Relevant kompetanseutvikling	Snitt : 3,5
8.Fleksibilitetsvilje – villighet til å være fleksibel på jobb	Snitt : 4,3
9.Mestringsklima - kultur for å samarbeide og gjøre hverandre gode	Snitt : 4,0
10.Nytttemotivasjon– ønske om å bidra til nytte og måloppnåelse for andre	Snitt : 4,6

Utvikling sjukefråver

Høgt sjukefråver er ein av hovudutfordringane for kommunane samla sett. Pr 1. kvartal 2017 er fråveret i KS-området 9,9 % (KS Arbeidsgivermonitor2017). I Vaksdal har fråveret over tid vore høgt og blant dei høgaste i fylket. Arbeidet med å redusere sjukefråveret er høgt prioritert og utviklinga viser ei liten positiv trend dei siste åra og hittil i år.

År	1.kv	2. kv	3.kv	4.kv	samla
2007	11,8	9,9	10,3	9,8	10,7
2008	11,4	8,8	6,6	7,9	9,1
2009	10	10,4	11,5	9,3	10,4
2010	9	7,6	7,8	9,7	8,9
2011	10,8	9,6	8,2	11,5	10
2012	11,5	9,1	5,8	8,4	8,8
2013	9,7	8,4	7,3	10,5	9,1
2014	11,4	10,9	9	11,8	11
2015	11,8	10,9	8,5	10,8	10,9
2016	11,2	9,7	7,9	9,8	10,1
2017	9,8	8,8			

Eining	1/17	1/16	2/17	2/16	3/17	3/16	4/17	4/16	2016	2015	Måltal
Barnehage	9,7	13,4	8,5	12,3		5,1		8,8	9,8	13,3	8
Skule	9,5	8,5	9,3	8,9		2,5		6	6,4	4,8	5
Folkehelse og familie	6,2	5	4,8	3,7		5,2		9,4	5,9	11,3	7,5
Samfunnsutvikling	11,7	12	8	7,2		7,8		10,6	9,4	11,5	7
Heimetenesta	14,8	13,8	13	15,7		15,1		13,5	14,5	13,8	9,5
Sjukeheimstenesta	9,7	13,3	10,8	15,1		14,7		13,2	14,1	17,5	9,5
Rådmann, stab, PPT, lærlinger mm	7,3	7,8	7,1	5,4		5,3		5,8	6	2,2	2,5
Kommunen samla	9,8	11,3	9,8	9,8		8,5		9,8	10,1	10,9	7

Aksjon sjukefråver er ei styrking av tiltak for å redusere sjukefråveret. Midlane for 2017 er sett av til ei satsing innan helse og omsorg der individtilpassa trening med fysioterapeut er hovudsatsinga. AMU er styringsgruppe for arbeidet som kom i gang i haust.

Mellombels tilsette 31.08.17 etter AML §14-9 a og b

14-9 a når arbeidet er av midlertidig karakter

- 2 personer (1,5 årsverk) mellombels tilsett i stilling i påvente av rekruttering i stilling
- 1 person (0,67 årsverk) mellombels oppgave som utgår, kort
- 1 person (0,2 årsverk) mellombels jobbtrening (NAV)

14-9 b for arbeid i stedet for en annen eller andre (vikariat)

- 6 personer (3,6 årsverk) i sjukevikariat (kort)
- 9 personer (5,8 årsverk) i sjukevikariat etter maksdato (lang)
- 14 personer (10,5 årsverk) i vikariat for personar i foreldrepermisjon,
- 2 personar (1,47 årsverk) i vikariat for personar med utdanningspermisjon

Ø-

Vedlegg 1: Nærare om tenesteområder og einingar

Tenesteområde Oppvekst

Tenesteområdet oppvekst er skular, barnehagar, PPT, barnevern, helsestasjonen, NAV og Vaksdal introjenter.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Felles oppvekst	13 370 678	12 929 403	-441 276	15 167 238	16 246 331
Skule	28 780 880	28 290 016	-490 864	45 157 000	28 263 894
Barnehage	13 905 941	13 200 633	-705 307	22 441 000	13 105 574
Sum	56 057 499	54 420 052	-1 637 447	82 765 238	57 615 799

Tenesteområdet Oppvekst har etter endringar i organisasjonen etter 1. tertial fått ansvar for barnevern, helsestasjon, NAV og VIS i tillegg til tidlegare skule, barnehage og PPT. Rapportering i 2. tertial vert difor noko avikande frå 1. tertial.

Tenesteområdet har eit negativt avvik på om lag - 1,6 mill. Ved utgangen av 2. tertial har NAV (økonomisk sosialhjelp), barnevern (særleg tiltak i familien), skule og barnehage dei største negative avvika. Tilpassing til rammevilkåra som ligg i budsjettet har stort fokus og vi arbeider kontinuerleg for å tilpassa drifta i heile oppvekst og forventar å gå i balanse ved årsslutt. Ein usikkerheitsfaktor er barnevenet med tiltak utanfor familie. Barnevenet sine tiltak i familie/heim er positivt, men det er dyre tiltak som ofte må kjøpast eksternt pga manglande kompetanse. Som liten kommune er det ikkje forventa at ein har denne typen spesialkompetanse. Barnevenet er ved utgangen av 2. tertial fullt bemanna.

Nav og Samfunnsutvikling har i samarbeid tilsett ein aktivitetskoordinator som skal vera eit tilbod til dei som mottek økonomisk sosialhjelp med mål om å rettleie personar under 30 år inn i arbeid eller vidare utdanning. På helsestasjonen er det tilsett helsesøster som startar i august og dette er særleg positivt for skulehelsetenesta.

Vaksdal introjenter er budsjettetert til å gå i 0, då statlege tilskot skal dekke utgifter og drift av introjenteret, i tillegg til å dekke kostnader andre einingar og avdelinga har i høve auka drift/oppgåver. Vi har periodiseringsavvik i høve overføringar til skule og barnehage frå VIS når det gjeld opplæring av minoritetsspråklege og det er i perioden utestående tilskot frå staten til intro.

Innan oppvekst er 2. tertial prega av avslutning og oppstart av barnehage- og skuleår. Ved avslutning av skuleåret vart det gjennomført overgangssamtalar frå barnehage til skule og frå barneskule til ungdomsskule slik at ein i størst grad sikra ein god start for born på nye arena. 10. årssteg gjennomførte avsluttande eksamen og fekk vitnemål.

Alle barnehagane og skulane melder om ein god oppstart av nytt barnehage- og skuleår. I august starta det 201 born i barnehagane våre og i skulane starta det 485 elevar. Av desse elevane er det 8 som har skuleplass ved Mo skule i Modalen. I 1. klasse starta det 48 born frå Vaksdal kommune. Stanghelle skule har den største auka i elevtal med vel 10 %.

Fødselsår	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Samla
Vaksdal	12	12	19	17	29	14	21	0	0	0	124
Stanghelle	18	17	10	11	15	9	13	0	0	0	93
Dale	14	13	20	11	8	20	12	41	37	39	215
Stamnes	4	0	9	9	6	7	2	0	0	0	37
Eidslandet	0	0	1	0	3	1	0	1	2	0	8
Eksingedalen	0	0	1	1	0	1	2	0	3	0	8
Samla	48	42	60	49	61	52	50	42	42	39	485

Oppvekst eigarar og oppvekstleiarane har gjennom leiarutviklingsprogram fått auka kunnskap om dialogbasert styring. Det er utarbeid tilstandsrapport for skule som vart lagt fram for politisk nivå våren 2017. Skulane har òg hatt oppstart med nasjonalt rettleiarkorps «Rettleiing for kvalitetsutvikling», Udir, der fokus har vore analyse av den enkelte skule sine læringsresultat, læringsmiljø og dei tilsette si vurdering. Analysane og vurderingane skal danne grunnlag for felles utviklingsområder i skulane i Vaksdal dei neste to åra. Ved oppstart i haust hadde skulane felles planleggingsdag med fokus på læreplanforståing og framtidasskule.

HMT:

Skulane har eit auka sjukefråvær samanlikna med tidlegare år og ligg overmålalet sitt, medan barnehage har lågare sjukefråvær og ligg undermålalet sitt i 2. kvartal. Det er variasjon i sjukefråværet mellom dei ulike skulane og barnehagane.

Barnehagane og skulane arbeider med nærvær på arbeidsplassen der fokus er kor viktig den enkelte tilsette er for kvaliteten på tenesta. Stabilitet i personalet gjev tryggleik for born og unge.

Skulane og barnehagane har gjennomført dialogmøter i høve NAV i 2. tertial. Alle barnehagane og skulane har gjennomført vernerunde og alle har verneombod.

Eining	Delmål	1. tertial	2. tertial	
Barnehage	8 %	9,7	8,8 %	
Skule	5 %	9,5	9,3 %	

Barnehage

	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Barnehage	13 905 941	13 200 633	-705 307	22 441 000	13 105 574

Barnehage har eit negativt avvik på om lag 0,7 mill,-. Større refusjon til andre kommunar enn forventa skuldast delar av det negative avviket. Auka barnetal gjev forventa auke i brukarbetaling vil styrke budsjettet. I løpet av hausten er det mål om at budsjettet gå i balanse.

I barnehage var Knutatunet barnehage på Stanghelle sommarope i veke 29 – 31, medan dei andre barnehagane hadde feriestenging. Born frå dei andre barnehagane i kommunen hadde høve til å nytta seg av barnehagetilbodet i Knutatunet. Det var tilsette representert frå alle barnehagane i ferieturnusen i Knutatunet. Med denne organiseringa var ein eller fleire kjente vaksne for alle borna som nytta seg av sommartilbodet. Vi ser at det er varierende bruk av plassane om sommaren sjølv om det er meld inn behov på våren.

Ved oppstart av det nye barnehage- og skuleåret 2015 -2016 hadde vi til saman 201 born delt på 12 avdelingar som følgjer i barnehagane:

Område	Tal avdelingar	Tal born	Tal plassar
Stanghelle	5	85	125
Vaksdal	4	63	92
Stamnes	1	14	17
Dale	2	36	36
Samla	12	201	270

Ny lov om Utvida rett til barnehage, der born som er født innan 30. november førre år får rett til barnehageplass, og eit forholdsvis stort årskull i 2015 gjer at det er ei auke i tal barnehageplassar året 2017/2018. Barnehage har hausten 2017 auka drifta i barnehage med ei ekstra avdeling i tillegg til fleire større avdelingar. Dette fører til fleire tilsette i barnehagen frå hausten 2017. Det må sjåast i heilårsperspektiv. Bemanninga i barnehage er hausten 2017 3 tilsette pr 18 plassar (1 pedagog + 2 barnemedarbeidarar). I dei barnehagane der det er over 18 barn på ein eller fleire avdelingar, vert det sett inn 1 pedagog ekstra pr. 18 plassar.

Ny rammeplan for barnehage vart vedteke av stortinget i april 2017 og var gjeldande frå 1. august 2017. Barnehagane arbeider med læringsløyper for å få implementert rammeplanen. Det vil òg verta utvikla læringsløyper til TRAS og DUÅ.

Skule

	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Skule	28 780 880	28 290 016	-490 864	45 157 000	28 263 894

Skule har eit negativt avvik på om lag 0,5 mill. Skulane har ved oppstart haust justert drifta slik at ein ved utgang av året vil gå i balanse. Ein kritisk faktor er at vi har fleire elevar frå kommunen som bur i fosterheim i andre kommunar. Dette er budsjettert lågare enn dei forventade kostnadane for 2017.

Skule fekk i 2017 tilskot frå staten til tidleg innsats på omlag kr. 600 000,- meir enn budsjettert. Tilskotet vert nytta til lærarressursar på 1. – 4. trinn og gjer til at vi kan oppretthalda nokon av delingstimate i norsk, engelsk og matematikk og til tillegg ha ekstra styrking på lesing ved gjennomføring av lesekurs for elevar som treng det. Vi har likevel færre timar til dette enn tidlegare pga reduserte økonomiske rammer til undervisningstimar dei siste åra.

Auka busetjing av flyktingar og familiegjennforeing viser eit auka elevtal i skulane våre. Ved oppstart i august har nær 25 % av elevane ved barnetrinnet på Dale barne- og ungdomsskule minoritetsbakgrunn. På ungdomstrinnet er talet lågare med vel 4 %. Dale barne- og ungdomsskule arbeider godt for å få å gje god norskopplæring for minoritetspråklege elevar.

Vi held fram med systematisk arbeid med PALS som verktøy slik at det fortsatt vert ein del av kvardagen i skulane. 1. august kom det endra lovverk knytt til trygt og godt skulemiljø for elevane. Dei tilsette har gjennomgått nytt regelverk ved oppstart skuleåret, leiarane har vore på opplæring ved Fylkesmannen i Hordaland og alle foreldre har fått informasjon og presentasjon på foreldremøta i haust. Skulane vil fortsetje å ha fokus på endra lovverk slik at vi sikra trygt og godt skulemiljø for alle elevane i Vaksdal.

Ved avslutning av skuleåret 2016/2017 viste grunnskulepoenga at 10. årsteg hadde auka grunnskulepoeng samanlikna med tidlegare år og elevane frå Vaksdal har høgare poeng enn landet elles. Særleg eksamnesresultata i munnleg eksamen og skriftleg matematikk er gode. Skule er særskild nøgd med resultatet.

Vaksdal kommune	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
Grunnskulepoeng	37,2	36,3	38,6	37,3	39,9	41,5

Tenesteområde helse og omsorg

Tenesteområde helse og omsorg er justert og me har no ei helse og omsorgseining. Eininga har to avdelingar med Helsehuset på Dale og Ressurssenter demens på Vaksdal. Legetenesta, fysio- og ergoterapi, rus og psykiatri inngår i eininga sitt ansvarsområde. Tenesteområdet utfører tenester i heile skalaen for tenesteyting og femner om alle aldersgrupper og alle diagnosegrupper. Målsetnaden er at den einskilde i størst mogleg grad kan meistra eige liv.

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Felles Helse og omsorg	1 884 723	3 331 513	1 446 790	4 896 850	2 439 327
Rus & psykiatri, lege	11 477 530	11 977 347	499 818	15 320 753	5 978 872
Heimetenesta	41 448 132	37 294 346	-4 153 782	49 633 000	39 269 753
Sjukeheimstenesta	31 312 034	27 793 377	-3 518 658	41 957 000	31 577 784
Sum	86 122 419	80 396 583	-5 725 832	111 807 603	79 265 736

Ved utgangen av 2. tertial har tenesteområdet eit avvik på 5,7 millioner. Prognosa ut året er eit negativt avvik på rundt 9 millionar etter at tiltak er iverksett og refusjonar og overføringar er komme inn.

Det største reelle avviket finn me innanfor Daletunet/Helsehuset og skuldast bruk av fleire sjukeheimsplassar enn det er budsjettert for. Innan heimetenesta skuldast overskridingar overforbruk på lønspostar, særleg knytt til Elvavegen og til bemanning ferie. Fellesområdet har overskridingar på betaling til spesialisthelsetenesta for fleire utskrivingsklare pasientar enn budsjettert, men innkomne tilskot gjer at området totalt har overskot mot budsjett.

Vinteren 2017 vart det ein stor auke i tal utskrivingsklare pasientar. Fleire veker fekk me meldt 5-7 pasientar, noko som er langt meir enn det ein kan forventa i ein kommune av Vaksdal sin storleik. Få ledige rom på langtidsavdelingane medførde også bruk av fleire korttidsrom.

Utskrivingsklare pasientar frå sjukehus, tal døgn:

	1. tertial	2. tertial
2017	120	61
2016	14	73
2015	80	9

Tal sjukeheimsplassar vart noko redusert, men måtte midlertidig aukast opp att i starten av 2. tertial. Overforbruket i Elvavegen stagnerte etter ny turnus meir tilpassa døgnrytmen til brukarane. Vedtak vart gjennomgått, og fleire heimebuande som tidlegare ville ha fått tildelt heimhjelp/heimesjukepleie, har klart seg med tilrettelegging og opplæring i bruk av hjelpemiddel. Talet brukarar har gått ned i heimetenesta, men talet vedtakstimar har auka. Ein har færre brukarar, men dei er sjukare og krev meir innsats. Fleire enn før ønskjer også å få dø i eigen heim. Reduksjon av vakter/stillingar i heimetenesta har derfor vore råd berre periodevis fram til august.

Tiltak som er sett i gang etter 1. tertial: tal sjukeheimsplassar vert gradvis redusert, og den midlertidige oppauken i juni vert fjerna. Stillingar vert holdne vakante i påvente av tilsetjing, lågare vikarbruk på nokre avdelingar og streng vurdering ved innleige av vikarar. I tillegg vert det jobba med tiltak for å sikra BEON-prinsippet om at tenester skal verta gitt på beste effektive nivå.

På inntektsida vert refusjon for ressurskrevjande brukarar noko høgare enn budsjettert, og det manglar også andre refusjonar/tilskot som vil betra botnlinja noko.

Prosjektprogrammet «Lev Vel i Vaksdal»: aktivitetar og framdrift er i tråd med vedteke styringsdokument og milepælplan. Alle aktivitetar er knytt opp til målsetninga for prosjektarbeidet og sentrale styringsdokument som Kommunedelplan helse og omsorg, Økonomiplan og Budsjett for Vaksdal kommune. (Sjå vedlagde oversikt over aktivitetar/tiltak knytt til målområde.)

Det er i 2017 søkt om skjønsmidlar, innovasjonsmidlar og kompetansemidlar frå Fylkesmannen. Me har totalt fått 1.206.000 i tilskot innan desse tre områda. I tillegg har me fått kr. 600.000 frå Fylkesmannen i samband med utarbeiding av ny habiliterings- og rehabiliteringsplan og mindre summar frå samarbeidspartar til dekking av utgifter i samband med delprosjekt.

Mål og måloppnåing

Mål uttrykt i budsjett 2017	Tiltak	Status
Utgreiing, planlegging, gjennomføring av tiltak som styrkar dei to manglande trinna i omsorgstrappa.	Styrking av tverrfaglege ressursar. Auka stillingar for fysio- og ergoterapeut. Utprøving og implementering av nye tenester og metodar. Justera organisasjonskartet for meir effektiv drift.	Fysioterapeut er tilsett, ergoterapeut vert tilsett i 3. tertial. Fleire prosjekt på gang rundt utprøving av nye metodar, t.d. teknologi og samarbeid med frivillige. Vert implementert i tenestene fortløpande. Justering vart gjort i 2. tertial, gjekk frå tre einingar til ei eining.
Alle einingar skal gjennomføra brukarundersøking.	Deltaking i nasjonale undersøkingar. Lokalt tilpassa undersøkingar.	Brukarundersøkingar er planlagt gjennomført på nokon avdelingar i 3. tertial. Innbyggjarundersøking for alle i aldergruppa 67 – 75 år er gjennomført. Brukarundersøkingar er gjennomført i samband med revisjon.
I løpet av året skal første trinn av brukarlab for teknologi på Helsehuset vera etablert.	Førebels plassering av brukarlab i tilgjengeleg rom. Plassera ut produkta frå prosjekt saman med Karde og andre egna produkt. Tilgang til pc med nett-tilgang i tilknytning til brukarlab for rettleiing og informasjon om aktuelle app-ar og nettsider. Deltaking i aktuelle prosjekt og samarbeid for utprøving av aktuell teknologi og produkt.	Det vart etablert førebels brukarlab i Glashuset på Daletunet i slutten av april. Produkt frå Karde-prosjektet er plassert der saman med andre egna produkt. Pc med nett-tilgang er plassert på og ved brukarlab. Vert nytta til råd og rettleiing og til opplæring av brukarar. Deltak i eksterne prosjekt/samarbeid. M.a. deltaking i teknologinettverk og to nye prosjekt saman med Karde.
Tildelingskriterier for tenester skal reviderast med endringar som følgje av lovendring som gir rett til sjukeheim eller liknande bustad.	Utarbeida og vedta kommunal forskrift knytt til rett til sjukeheim eller liknande bustad.	Lokal forskrift er utarbeida og vert sendt til høyring og lagt fram til politisk handsaming i 3. tertial. Tildelingskriterier vert gjennomgått når sentral forskrift er utarbeida.

Helse- og omsorgseininga

Brukarane av tenesta skal få bu heime så lenge som råd. Tenester vert tildelte etter individuelle vurderingar og i tråd med vedtekte serviceerklæringar.

Økonomi

Tabell 1. Netto driftstal pr. utgangen av perioden/måneden.

	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Rus & psykiatri, lege	11 477 530	11 977 347	499 818	15 320 753	5 978 872
Heimetenesta	41 448 132	37 294 346	-4 153 782	49 633 000	39 269 753
Sjukeheimstenesta	31 312 034	27 793 377	-3 518 658	41 957 000	31 577 784
Sum	84 237 696	77 065 070	-7 172 622	106 910 753	76 826 409

Underskotet er primært på løn og særleg knytt til bruk av fleire sjukeheims plassar på Daletunet enn budsjettert og periodar med auka bemanning i heimetenesta. Heimesjukepleien har hatt reduksjon i tal brukarar men periodevis stor auke i vedtakstimer. T.d. har det vore periodar med 5 færre brukarar, men 50 fleire vedtakstimar pr. veke. Dette skuldast at det er dårlegare brukarar som i snitt

krev meir tenester. Høgt sjukefråvær og vanskar med å få tak i nok vikarar med rett kompetanse har gjort at ein har nytta overtid og vikarbyrå.

Innleige vert vurdert strengt framover. Tal sjukeheimplassar vert redusert, og tal vakter i heimesjukepleien vart redusert med 3 pr. veke frå 01.08. Ytterlegare reduksjon vert gjort når det er forsvarleg.

Det vert jobba med tiltak og tilpassing for å få effektiv drift i eininga og for å få på plass alternativ som bidreg til at brukarar kan meistra livet godt og bu heime så lenge som råd med minst mogleg personhjelp. Nokre slike tiltak er på plass, men me treng eit større spekter av dei, dvs utbygging av dei nedste trinna i omsorgstrappa. Ei tverrfagleg samansett gruppe gjennomgår søknader og vurderar tiltak på lågare nivå før heimesjukepleie og institusjonsplass vert tildelt. I slike tiltak inngår tilrettelegging, hjelpemiddel og teknologi og opptrening og rehabilitering. Dette er i tråd med presiseringar frå Helse- og omsorgsdep. om at rehabiliteringspotensialet alltid skal utgreiast før kompenserande tiltak og tenester vert tildelt.

Det vert også jobba med oppretting av bualternativet «Omsorg pluss», omsorgsbustad som kan vera alternativ til sjukeheimplass og som vert betre tilrettelagt i f.t. individuelle behov. Tilrettelegging for dette bualternativet starta i 2. tertial. Tverrfaglegheit og tilgang til personell med rehabiliteringskompetanse vert styrka på korttidsavdelinga. Denne avdelinga skal i 3. tertial delta i kvalitetsutviklingsnettverk for å sikra rutinar som bidreg til effektiv drift, kvalitet og pasientsikkerheit. Dagsenteret på Daletunet er planlagt flytta for å få plass til fleire dagpasientar.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Mål uttrykt i budsjett 2017	Tiltak	Status
Innføra ernæringskartlegging som ein del av dei systematiske prosedyrane i Heimetenesta.	Delta i ernæringsnettverk knytt til pasienttryggleikskampanjen	Første samling i nettverket var i mars, vert avslutta i 3. tertial. Har starta arbeid med kartleggingsverktøy og innføring av tiltak.
Kartleggja brukarar for å utvikla tenestetilbodet og omprioritera ressursar.	Gjennomføra kartlegging, laga rapport og analysa.	Kartlegging vert utført etter justering av organiseringa i helse og omsorg. Opplæring i SAMPRO i 3. tertial.
Flytte dagsenter for psykisk utviklingshemma til andre lokaler i samarbeid med AO senteret.	Planleggja og utgreia og høyring blant involverte partar Laga teikningar og prosjektera Anbod, ombygging og innreia (teknologi)	Har byrja planlegging – første utkast av teikningar er laga. Byrja høyring blant dei tilsette både i Elvevegen og Ao – senteret.
Fysisk samlokalisering av avdelingar som kan ha nytte av å samarbeida.	Planleggja i arb.gruppe Helsehus og Ressurscenter Utnytta areal som står tomme	Arbeidsgrupper knytt til Helsehus og Demenscenter har starta planlegging. Mindre endringar er gjort, flytting av faggrupper i 3. tertial.
Implementera systematisk brukarundersøking på korttidsavdelinga.	Gjennomføra undersøking for pasientar på korttidsavdelinga.	Vert utført i 3. tertial.
Ta i bruk metodar som mogleggjer brukarmedverknad frå personar med demens og deira pårørande for å nytta deira innspel ved utforming av ressurscenter for demens.	Medvirka i prosjektet Medvirk Dem (forskningsprosjekt rundt brukarmedverknad frå personar med demens og deira pårørande)	Samarbeid med forskarar er etablert, og planlegging er starta. Referansegruppe med pårøranderepresentantar er etablert og har hatt møte.
Iverksetja program for fagutvikling på ein av institusjonane.	Delta i Demensomsorgens ABC i regi av Utviklingssenteret. Delta i nettverk pasientsikkerheit.	Oppstart 3. tertial med deltakarar frå institusjonar og heimesjukepleie. Startar 3. tertial.
Gjennomføra prosjekt med fullelektronisk journalføring på ei av sjukeheimsgruppene.	Installere WiFi Etablere digitalt arkiv Opplæring av tilsette i bruken av EPJ (elektronisk pasientjournal)	WiFi er installert på Vaksdal sjukeheim. Digitalt arkiv er etablert, og det vert truleg konvertert fullstendig frå papirarkiv i 1. tertial 2018. Rutinar og opplæringsplan for tilsette er utarbeida.

Sjukefråvær 2017:

Eining	Mål:	1. kvartal	2. kvartal
Heimetenesta	9,5 %	14,8 %	13 %
Sjukeheimstenesta	9,5 %	9,7 %	10,8 %
Folkehelse og familie	7,5 %	6,5 %	4,8 %

Ser ein helse og omsorg som ei eining, er sjukefråværet om lag uendra frå 1. tertial. Som før er det langtidsfråværet som er høgt. Korttidsfråværet ligg mellom 1,2 – 3,2 %. Det er politisk vedteke at kommunen som arbeidsgivar skal jobba meir systematisk for å få ned sjukefråværet, og AMU har avgjort at sidan helse og omsorg har det høgaste sjukefråværet, skal satsinga starta her. Det er etablert ei tverrfagleg samansett arbeidsgruppe med kompetanse på området. Dei jobbar med oppretting av tilbod til aktuelle sjukemelde etter 14 dagars sjukefråvær.

Tenesteområde Samfunnsutvikling

Folketalsauke er ei hovudmålsetjing for kommunen og ligg til grunn for arbeidet med bustadutvikling, næringsutvikling og tenesteutvikling i kommunen fram mot 2040.

Mål og satsingar i 2017

- Arbeid med områdeplaner for Vaksdal og Stanghelle.
- Inngå avtale om utbygging på Stanghelle vest med akseptabel økonomisk risiko for kommunen.
- Aktiv deltaking i statleg reguleringsplan for ny veg og bane Arna - Stanghelle.
- Gjennomføre utbygging av nytt vassverk Vaksdal og tiltak knytt til avlaup.
- Planlegging av ny barne- og ungdomsskule på Dale samt tilbygg på Vaksdal skule.

Status:

Arbeidet med områdeplanar er i gang parallellt med planarbeidet for K5. Kommunen ved politisk og administrativt nivå er tett på prosessen med statleg reguleringsplan for veg og bane Arna-Stanghelle. Framlegg til planprogram er litt forseinka, men vil snart ligge føre.

Arbeid med utbygging av nytt vassverk på Vaksdal er starta opp att etter at alternativet for Sædalen er tatt ut av K5. For Stanghelle Vest er reguleringsplanen godkjent og detaljprosjektering av infrastruktur pågår. Prosjektering av infrastruktur til fyrste byggjetrinn er ferdigstilt. Etablering av infrastruktur vert lagt ut på anbod i september-oktober. I haust vil ein starte prosessen med sal til moglege utbyggarar av fyrste byggetrinn.

Planlegging av ny barne- og ungdomsskule har framdrift etter planen. Byggeprogram og kostnadsramme vert behandla politisk i haust.

Samfunnsutvikling

Økonomi

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Samfunnsutvikling	26 758 984	27 544 077	785 093	40 634 002	25 673 563

(tal er ekskl sjølvkost)

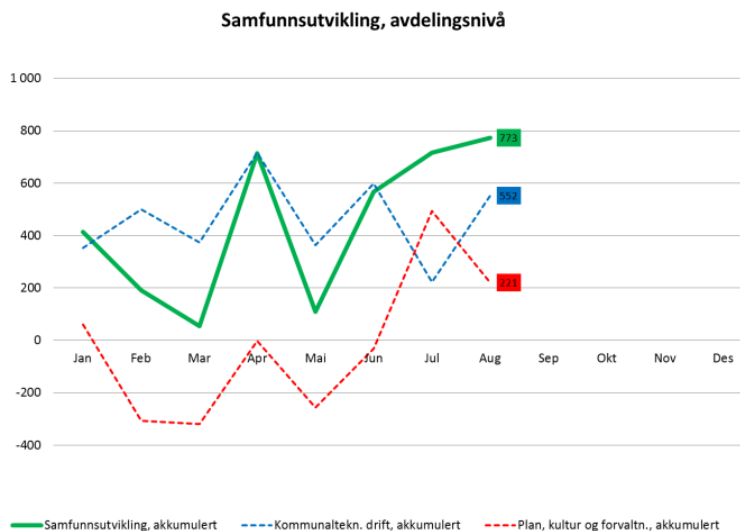
Det er tilført 1 mill til reasfaltering av kommunale vegar og 0,5 mill til miljøforbetringar.

Kommunalteknisk drift:

Det er særskilt eigeomsforvaltning som har eit stort avvik grunna høgare driftsutgifter og lågare inntekter. Noko av dette er skade etter lynnedslag som vert kompensert. Avviket vert dekkja opp av mindreforbruk på veg og grønt.

Plan, kultur og forvaltning:

Det er eit meirforbruk på plan, prosjekt og geodata som i hovudsak er knytt til svikt i inntekter på byggesak, samt kart og byggesak grunna lågare aktivitet i 2017 enn 2016.

I rekneskap pr 2.tertial er det fleire forhold som påverkar budsjettavviket, og som vert kommentert under:

Kontostreng		Beløp
	Budsjett-rekneskapsavvik som styrkar resultatet:	
4120 / D10020	Utbetaling av forsikringsoppgjør for skade på skule og sjukeheim på Vaksdal etter lynnedslag.	600 000
	Budsjett-rekneskapsavvik som svekkar resultatet:	
6000/ D40010	Periodiseringsavvik kalkingsanlegg Ekso (0 i årsbudsjett)	-195 000
1237-1690	Avvik grunna for høge timerater. Justering av rater med tilbakeverkande kraft for ansvar 6200 (VAR) samt investering vil få innverknad på resultatet	-300 000
6510	Feiarvesen. Periodiseringsavvik feiarvesen (sjølvkostteneste mede 0 i årsbudsjett).	-238 000
6000 - 238	Utbetaling av støtte til idrettsrådet	-230 000
	Sum	-363 000

Det vert gjort ytterlegare innstramming på på vikarbruk ut året for å sikre budsjettbalanse. Prognosen for året er å gå i null.

HMT

Sjukefråvær for Samfunnsutvikling pr 2. tertial er 8 % mot 7,2 i fjor. Det er særleg reinhald og vaskeri som har stort sjukefråvær, men utover i året er dette resusert.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Område	Mål	Resultat tertial 2
Arbeidsmiljø	Godt arbeidsmiljø med sjukefråvær under 7 %	 Sjukefråvær på 9,2 %
Kommunale bygg	Arealeffektiv og trygg bygningsmasse	 <ol style="list-style-type: none"> 1. Vedlikeholdsplan ikkje utarbeidd. 2. Bygningsmassen ikkje redusert. 3. Oppgradering av bygg x og bygg y. 4. Avstengt areal ?
Nærmiljø og møteplassar	Nærmiljø og møteplasser skal vere ein trivselsfaktor i lokalsamfunna og vere tilgjengeleg for alle.	 <ol style="list-style-type: none"> 1 Kunstprosjekt i offentlege rom er i gong, gjennomføring i 2018 2 Prioritert grøntområde i sentrum av Dale og Vaksdal 3 Avikling/avhending av 7 leikeplasser er ikkje utført.
Kulturskulen	Bli ein endå meir attraktiv arena for born og unge i Vaksdal Kommune	 36,6% ledig kapasitet pr 05.09.2017
Byggjesak	Ivareta innbyggjarane i kommunen på ein god og rett måte, i handsaming av byggjesaker. Overhalda fristane til handsamingstid.	 Ingen særlege merknader. Dispensasjonar kan ta noko lengre tid, med omsyn til høyringar. Regelverk i endringar, viktig å vere oppdatert.

Felles økonomi

Tenesteområde	Regnskap pr 2.tertial 2017	Budsjett pr 2.tertial 2017	Avvik pr 2.tertial 2017	Årsbudsjett 2017	Regnskap pr 2.tertial 2016
Politisk/Rådmann/Stab	19 892 134	19 665 635	-226 496	30 417 765	14 622 058

Felleskostnader er til dels vanskeleg å periodisere grunna varierende fakturering til kommunen. Mindreforbruket skuldast periodiseringsavvik.

Sjukefråvær og vakansar, i ein allereie liten stab, er ei utfordring for kapasiteten på fleire område innan drifta. Det er rekruttert ny HR leiar med oppstart tidleg haust.

Det er gjennomført nytt anbod på bedriftshelseteneste etter at kontrakten gjekk ut til sommaren.

God verksemdsstyring og gode styringsdata vert det jobba med kontinuerleg, likeeins opplæring av leiarar med økonomi- og personalansvar (einingsleiarar med sine avdelingsleiarar). Grunnlaget vert stadig betre, og med endra og meir krevjande rammevilkår, er dette heilt avgjerande for å lukkast med omstillingane og ein økonomi i balanse. Saman med kommunane i Nordhordland gjennomfører staben eit større prosjekt for å utvikle vårt felles økonomi, lønn og personalsystem. Målet er effektive arbeidsprosesser og gode styringsdata. Systemet med alle modular skal takast i bruk frå 2018.

Kvalitetssystemet er under innføring og heimetenesta og barnehage er først ut. Risiko- og sårbarhetsanalysar ligg til grunn for rutinar og sjekklister, og avviksdelen er knytt til dette.

Av andre digitaliseringssprosjekt som pågår er utvikling av fleire tenester på nett via Portal og Min side funksjonalitet. I tillegg pågår det digitaliseringsprosjekt innafor alle tenesteområde for å gje betre tenester, betre kommunikasjon og meir effektive arbeidsprosessar. Digitalisering er både ein forventning frå innbyggjarar og samarbeidspartar og heilt nødvendig for å klare omstillingane i organisasjonen.

Vedlegg 2. Saker til Kommunestyre 2.tertial

Saksnr	Møtedato	Sakstittel	Kommentar
27/2017	08.05.2017	Godkjenning av innkalling og saksliste	-
28/2017	08.05.2017	Godkjenning av møtebok	-
29/2017	08.05.2017	Referatsaker og meldingar	-
30/2017	08.05.2017	Årsmelding kontrollutvalet for 2016	ok
31/2017	08.05.2017	Budsjett vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter kf	ok
32/2017	08.05.2017	Planstrategi 2017-2020 - 2 gangs handsaming	Gjeldande
33/2017	08.05.2017	Interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling forurensingsloven - inngåing av avtale mellom vaksdal kommune og bir as	Ok
34/2017	08.05.2017	Lokal "forskrift om vass- og avlaupsgebyr i vaksdal kommune" endring i punkt i gjeldande forskrift	Gjeldande
35/2017	08.05.2017	Standard abonnementsvilkår for vann og avløp	Gjeldande
36/2017	08.05.2017	Interpellasjon fra mdg vaksdal - tiltak for å bekjempe problem med brunsniglar	Tiltak avklart i formannskapet. Førspurnad til lokale lag, ønsker tiltak neste år
37/2017	08.05.2017	Interpellasjon frå vakdal sv - vaksdal kommune som medlem av transparency international	Innmeldt
38/2017	08.05.2017	Søknad om pengestøtte til aksjon e16 voss-bergen	Innvilga
39/2017	26.06.2017	Godkjenning av innkalling og saksliste	-
40/2017	26.06.2017	Godkjenning av møtebok	-
41/2017	26.06.2017	Referatsaker og meldingar	-
42/2017	26.06.2017	Omlegging av takst og rabattsystemet for vossapakken	ok
43/2017	26.06.2017	Dale 1 kraftstasjon til kulturføremål - bkk as vaksdal kommune	avslutta
44/2017	26.06.2017	Tilstand administrasjonsbygg, næringsbygg med meir	ok
45/2017	26.06.2017	Rekneskap og årsmelding vaksdal kommune 2016	ok
46/2017	26.06.2017	Rekneskap og årsmelding 2016 for vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter kf	ok
47/2017	26.06.2017	Tertialrapport 1.tertial 2017	ok
48/2017	26.06.2017	Handlingsprogram og økonomiplan 2018-2021	Gjeldande
49/2017	26.06.2017	Politisk delegeringsreglement	Gjeldande
50/2017	26.06.2017	Gjennomgang av reglement for politiske utval	Gjeldande
51/2017	26.06.2017	Slik fungerer kommunestyret best	
52/2017	26.06.2017	Interpellasjon frå mdg vaksdal - regulering av kjøretillatelse for vannscootere i vaksdal kommune	Forskrift under arbeid
53/2017	26.06.2017	Søknad om skjenkeløyve for milano pizzeria vaksdal	Avslag meldt

Vedlegg 3. Andre vedlegg

Prosjektrapport Lev Vel i Vaksdal – status pr 2. tertial 2017

Rapport aksjar og obligasjonar – pr 31.08.2017

Rapport gjeldsporteføljen – pr 31.08.2017

Prosjektprogrammet «Lev Vel i Vaksdal» - status 2. tertial 2017

Aktivitetar og framdrift er i tråd med vedteke styringsdokument og milepælplan. Alle aktivitetar er knytt opp til målsetninga for prosjektarbeidet og sentrale styringsdokument som Kommunedelplan helse og omsorg, Økonomiplan og Budsjett for Vaksdal kommune.

Hovudmåla:

Meistring og deltaking heile livet.

Brukarmedverknad.

- Rutinar er innført på avdelingane for å sikra medverknad på individnivå frå brukar. Tilrettelegging vert gjort både på institusjon og i heim for å nytta ressursar og oppnå meistring av daglege aktivitetar
- Tilrettelegging og samarbeid for å gi tilbod om målretta aktivitetar på institusjon. Godt samarbeid med Den kulturelle spaserstokken og Røde Kors besøksvenner med besøkshundar. Fleire aktivitetar/tilbod er under planlegging, t.d. «Aktivitetsvenn».
- Begge sjukeheimsgruppene for personar med demens er plassert i etasje med utgang rett ut i hage noko som gjer uteområde og uteaktivitetar lettare tilgjengeleg.
- MotiView sykkel er kjøpt inn til Vaksdal sjukeheim (gåvemidlar frå Vaksdal Røde Kors besøksteneste). Vert teken i bruk i september.
- Kvardagsrehabilitering er innført. Der er hovudfokuset at brukar lagar sine eigne mål knytt til rehabilitering.
- Tal dagplassar er auka, og det vert jobba med å oppretta tilrettelagt dagtilbod for personar med demens.
- Meistringsgruppe, tilbod til heimebuande uavhengig av diagnose, er gjennomført. Brukarrepresentant var med på planlegging, opplæring, gjennomføring og evaluering.
- Innbyggjarundersøking er gjennomført for alle mellom 67 – 75 år i kommunen.
- Teknologi vert utprøvt saman med innbyggjarar/brukarar for å auka meistring og trygghet, og for å kunne nytta personalressursar der dei trengs mest:
 - Innbyggjarar over 67 år har prøvd ut kvardagsteknologi kjøpt i vanleg handel, samarbeid med Karde A/S.
 - Skal prøva ut sensorteknologipakkar i 15 + 15 heimar og varslingsteknologi kjøpt i vanleg handel (4-5 heimar) saman med Karde A/S.
 - Deltak i Nasjonalt velferdsteknologiprogram saman med kommunane i Nordhordland for innføring av teknologi som kommunen skal skaffa.
 - Varslingsteknologi vert brukt på institusjonane for å sikra trygghet.
- Forskingsprosjektet «MedvirkDem» er under planlegging, og referansegruppe er oppretta. Målet er å få medverknad frå personar med demens og deira pårørande.

Mobilisera og engasjera samfunnet sine omsorgsressursar. Samarbeid med pårørende og frivillige.

- Pårørandemøte er innført som fast rutine årleg i sjukeheimstenesta og heimetenesta.
- Rutinar er/vert innført på avdelingane for å sikra samarbeid/medverknad frå pårørende.
- Brukarutval er etablert for institusjonane med 3 pårøranderepresentantar.
- To pårørende er med i referansegruppa for «MedvirkDem» der me skal intervju personar med demens og deira pårørende for å få innspel til utforming av tilbod innan demensomsorga i kommunen.
- Meir systematisk samarbeid med Frivilligsentral, Røde Kors og andre er etablert.
- Startar «Aktivitetsvenn» saman med Frivilligsentralen og Røde Kors Besøksteneste, i regi av Nasjonalforeningen for folkehelsen. Kontrakt er signert, arbeidsgruppe er etablert, og frivillige vert kursa hausten 2017 for å gjera aktivitetar saman med personar med demens, gjeld både heimebuande og dei på institusjon

Framtidsretta og berekraftige tenester.

- Arbeidsgruppene jobbar tett saman med Samfunnsutvikling for å utvikla alternative butilbod mellom heim og sjukeheim og få framtidsretta bygg innan helse og omsorg.
- Helsehus/Daletunet: mindre tilpassingar og endringar er gjort for etablering av Omsorg pluss og tryggleiksrom/leilighet.
- Anbod på prosjektering av helse- og omsorgsbygg lagt ut. Tildeling og oppstart blir i 3. tertial. Vil starta med prosjektering av pilotbustad(ar) på Jamnetunet og moglegheitsstudie for ressurscenter Vaksdal (Vaksdal sjukeheim). Forventar prosjektering fullført rundt årsskiftet.
- Leiargruppa held seg oppdatert på lovverk og styringssignal, og kompetanseheving vert planlagt og gjennomført i samsvar med kompetanseplan og styringsdokument.
- Organisering av utviklingsarbeid i prosjektprogram sikrar styring og endringar i praksis, og me sikrar at kompetanse og metodar som vert utvikla undervegs vert nytta i tenestene.
- Oppretting av ny stilling for ergoterapeut og omfordeling av arbeidsoppgåver mellom fysioterapeutane frigir meir ressursar til tilrettelegging, trening og rehabilitering.
- Visningsrommet Vågtech er opna. Det er eit rom der innbyggjarar kan komma for å sjå og prøva ulike produkt, og for å få og gi råd og tips som kan letta kvardagen.

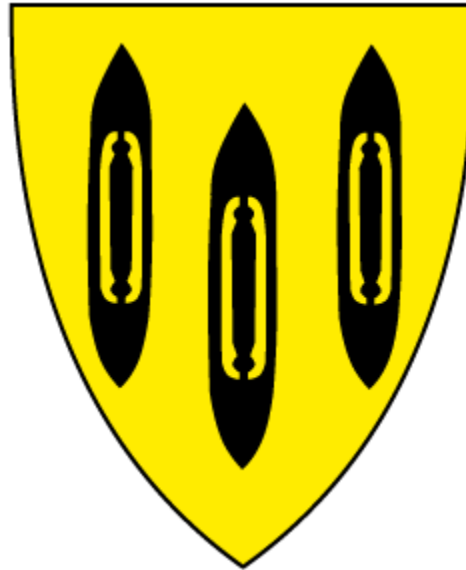
Systematisk og kontinuerleg utvikling og innovasjonsarbeid. Kompetanseutvikling.

- Har kompetanseplan som vert revidert årleg saman med tilsette og TV/HTV.
- Deltek i aktuelle nettverk for kompetanseheving og betring av rutinar, som Pasientsikkerhetskampanje «I trygge hender»:
 - Ernæringsnettverk starta våren 2017.
 - Leiing i pasientsikkerheit startar i september.

ABC-opplæring for tilsette i samarbeid med Utviklingssenteret og andre kommunar:

- Demensomsorgens ABC startar i september.
- Velferdsteknologiens ABC startar i oktober.
- «Livets siste dager» er innført som metode for omsorg og behandling av døyande.
- Vaksdal deltek saman med 9 andre kommunar i «Kunnskapskommunen», satsing på kompetanseutvikling og forskning med Bergen kommune som initiativtakar.
- Samarbeidar med AbleOn om utvikling av nye hjelpemiddel.

Finansrapport Vaksdal kommune

Langsiktige finansielle aktiva

Rapport pr. 2. tertial 2017 (1. januar – 31. august 2017)

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret i Vaksdal kommune. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

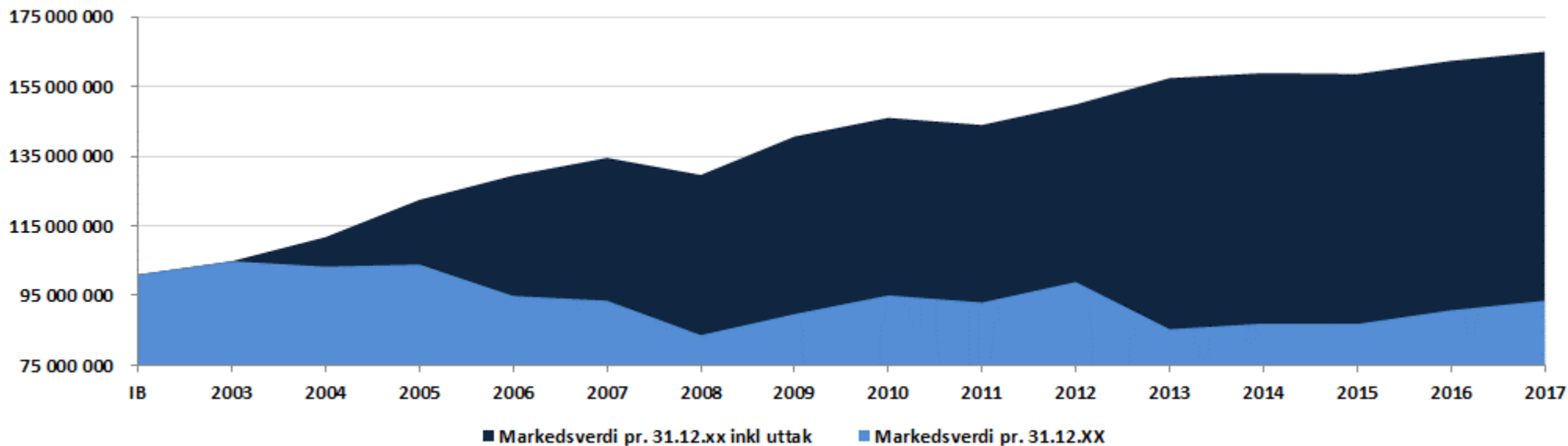
Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer. Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i verdipapirmarkedet slik at endelig avkastning og resultat på et eventuelt avviklingstidspunkt kan være vesentlig lavere eller høyere. Det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedskurser/markedspriser i rapporten. Ved årsavslutning er det benyttet ligningskurser fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund for aksjer, sertifikater og obligasjoner. Det er brukt tidsvektet avkastning i beregningene. Forvaltningshonorarer er medberegnet i avkastningstallene.

Historisk avkastning i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap og verdiendringer. Rapporten inneholder kun langsiktige finansielle aktiva som er forvaltet av BCM og rapporten er utarbeidet i henhold til krav i finansreglementets kapittel 14 og spesielt risikoramme skissert i kapittel 14.3. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

Langsiktighet i verdipapirmarkedet gir gode resultater

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	UB
Markedsverdi pr. 01.01.XX	101 034 666	104 906 130	103 352 776	103 951 944	94 924 212	93 587 793	83 682 030	89 715 839	95 092 461	93 039 353	98 963 972	85 363 717	87 004 330	86 880 224	90 806 974	101 034 666
Resultat aksjer	255 579	2 927 666	8 485 902	4 802 285	2 072 215	-9 360 829	6 384 677	3 201 285	-4 588 558	1 620 603	4 691 731	-580 842	-810 640	1 514 842	1 367 773	21 983 689
Resultat obligasjoner	3 615 885	3 988 980	2 213 266	2 169 983	2 991 366	4 455 066	4 649 132	2 175 337	2 535 450	4 304 016	2 858 015	2 045 901	517 153	2 246 293	1 296 983	42 062 711
Uttak (inkl. honorarer)	-	8 470 000	10 100 000	16 000 000	6 400 000	5 000 000	5 000 000	-	-	-	21 150 000	-175 052	-169 381	-165 729	-87 042	71 522 296
Markedsverdi pr. 31.12.XX	104 906 130	103 352 776	103 951 944	94 924 212	93 587 793	83 682 030	89 715 839	95 092 461	93 039 353	98 963 972	85 363 717	87 004 330	86 880 224	90 807 088	93 558 772	93 558 772
Markedsverdi pr. 31.12.xx inkl uttak	104 906 130	111 822 776	122 521 944	129 494 212	134 557 793	129 652 030	140 685 839	146 062 461	144 009 353	149 933 972	157 483 717	158 949 278	158 655 291	162 416 426	165 081 068	165 081 068

Tabell og figur viser utvikling i porteføljens markedsverdi i kroner siden oppstart i 2003. Oppdatert pr. 31. august 2017. Forvaltningshonorar er medregnet.

Oppsummering etter 2. tertial 2017

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVERDI NOK	I PROSENT
Bankinnskudd	3 157 414	3 %
Sertifikat/obligasjoner	76 760 586	82 %
Aksjer	13 640 771	15 %
Totalt	93 558 771	100 %

TABELL 1: Fordeling på de ulike aktivaklassene i kroner og i prosent av samlet forvaltningskapital ved utløpet av rapporteringsperioden. Bankinnskudd inkluderer forfalte ikke innbetalte beløp.

AKTIVAKLASSE	I %	BENCHMARK	AVVIK
Sertifikat/obligasjoner	1,69 %	1,13 %	0,56 %
Aksjer	9,57 %	8,44 %	1,13 %
Totalt	2,93 %	2,23 %	0,71 %

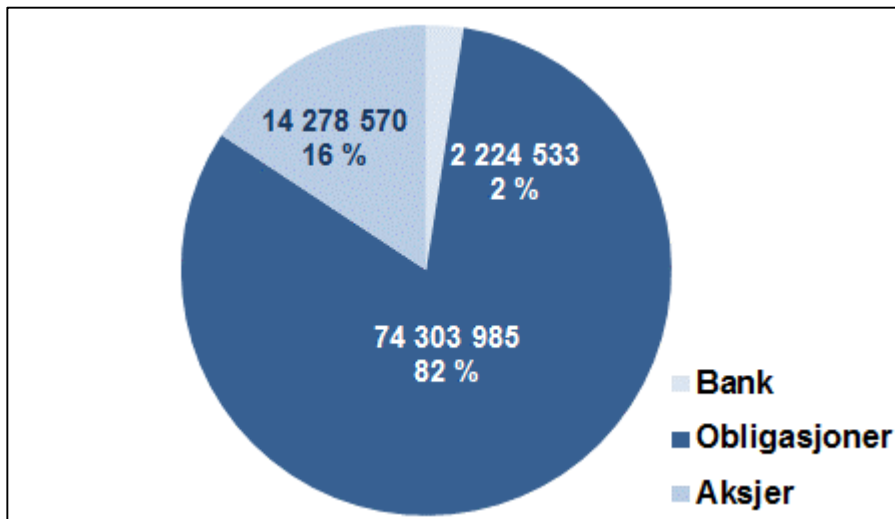
TABELL 2: Avkastning i prosent samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med benchmark ved utløpet av rapporteringsperioden. Avkastningssatsen inkluderer beregnede påløpte ikke kapitaliserte renter.

AKTIVAKLASSE	I KR.	BUDSJETT	AVVIK
Obligasjoner	1 296 983	-	1 296 983
Aksjer	1 367 772	-	1 367 772
Totalt	2 664 755	-	2 664 755

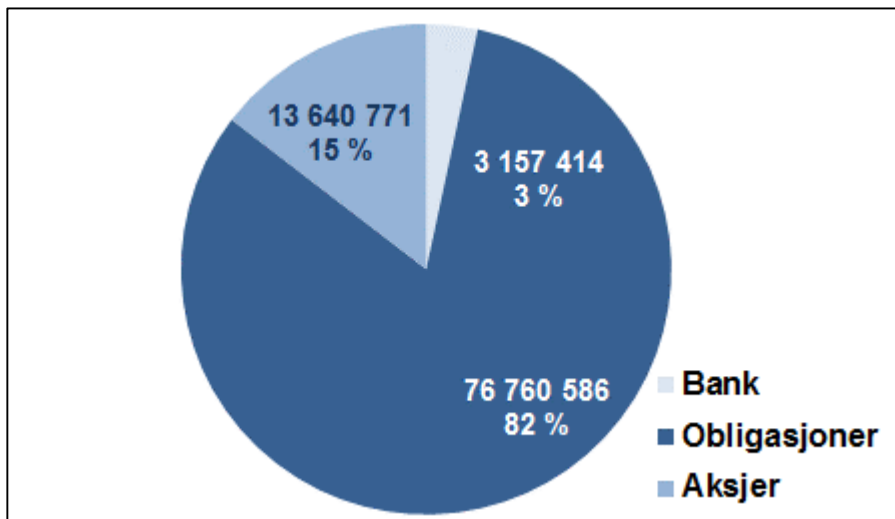
TABELL 3: Avkastning i kr. samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med budsjettet avkastning. Eventuelle avvik er forklart på side 7.

- Totalavkastning etter 2. tertial 2017 er på 2,93 %, dette er 0,71 prosentpoeng over "normalporteføljen". Aksjeporteføljen har levert 9,57 %, 1,13 prosentpoeng over benchmark. Obligasjonsporteføljen har levert 1,69 %, 0,56 prosentpoeng over benchmark som er norske statsobligasjoner med 3 års durasjon. "Normalporteføljen" består av 15 % aksjer og 85 % obligasjoner.
- Midlene har vært plassert i rentebærende verdipapirer med kort durasjon og høy kredittkvalitet. Renterisikoen er dermed lav. Aksjeporteføljen har bestått av norske aksjer og egenkapitalbevis.
- Det vurderes å øke kredittrisiko og renterisiko i løpet av 2017 innenfor finansreglementets rammer for å oppnå en høyere forventet avkastning. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge nåværende strategi med nøytralvekt i aksjer, og bruker svingningene i markedet til å gjøre enkelte kjøp og salg.
- Avvik mot norske statsobligasjoner med 3 års durasjon, fordi obligasjonsporteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark indeksen. Kursene på obligasjonene er i 2017 skrevet noe opp. Porteføljen består av obligasjoner i norske sparebanker som antas å ha lav tapsrisiko. Kursjustering i vil derfor alt annet like komme igjen som høyere eller lavere avkastning i neste periode.
- Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annen og bredere sammensetning.

Plassering av langsiktige finansielle aktiva

FIGUR 1: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.12.16.

FIGUR 2: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.08.17.

- Midlene er pr. 31.08.17 plassert i bankinnskudd, aksjer, egenkapitalbevis og direkte eide rentebærende verdipapir utstedt av norske forretnings- og sparebanker.
- Samlet aktivaportefølje pr. 31.12.16 var kr. 90 807 088. Midler under forvaltning er pr. 31.08.17 kr. 93 558 771. Det har ikke vært innskudd eller uttak fra finansporteføljen forvaltet av BCM i 2017.
- Durasjon i renteporteføljen er 0,58, hvilket innebærer at porteføljen har lav renterisiko (definert som kursrisiko) slik at obligasjonens markedsverdi i liten grad påvirkes av en generell renteøkning.
- Rentebetingelsene på verdipapirene i obligasjonsporteføljen er flytende, og er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR
- Investeringene er gjort i børsnoterte verdipapir med god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Plasseringene kan gjøres disponible for kommunen i løpet av kort tid.
- Ingen av obligasjonsutstederne eller verdipapirene i kredittporteføljen har lavere rating enn BBB-.
- Midlene er søkt plassert i henhold til kommunens etiske retningslinjer for finansielle investeringer.
- Porteføljen består av 13 ulike rentebærende papirer og 34 aksjer og egenkapitalbevis. Alle investeringene er gjort i norske kroner.
- Ingen enkeltplasseringer i rentebærende papirer utgjør mer enn NOK 9 millioner i pålydende verdi.
- 95 % av obligasjonene har BIS-vekt 20 %, 5 % har vekt 100 %.

Taktisk aktiva allokering – bruk av produktspekteret

Plassering	Minimum	Nøytral	Maksimum	Status	Vekt
Renteinstrument (obligasjoner, sertifikat, direkte innskudd, obligasjons- og pengemarkedsfond).	0 %	85 %	100 %	85 %	Nøytral
Egenkapitalinstrument og derivat (aksjer, egenkapitalbevis, aksjefond, aksjeindeksert obligasjonslån, opsjoner, forwards og futures).	0 %	15 %	20 %	15 %	Nøytral

TABELL 4: Allokering av langsiktige finansielle aktiva for Vaksdal kommune. Det skilles mellom rammer for bruk av renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter.

RENTEINSTRUMENT

A: I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av den norske stat. I obligasjoner og sertifikat utstedt av norske statsforetak underlagt lov om statsforetak av 30. august 1991. I obligasjoner og sertifikat utstedt av norske statsaksjeselskap underlagt lov om aksjeselskap av 4. juni 1976, jfr. 5418-3-18-5. I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av utenlandsk stat.

B: I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av norske eller utenlandske kommuner/ fylkeskommuner.

C: I bankinnskudd og i obligasjoner og sertifikat utstedt av DnB NOR og Nordea som kommunen har avtafestet samarbeid med.

D: I bankinnskudd og i obligasjoner og sertifikat utstedt av banker som ikke er nevnt under punkt C. For forretnings- og sparebanker under dette punkt gjelder at de ved forrige årsskifte hadde tap på utlån mindre enn 2,5 prosent av brutto utlån.

E: I obligasjoner og sertifikat utstedt av kredittforetak som etter sine vedtekter bare yter lån mot pant i fast eiendom eller tilsvarende sikkerhet, dersom kredittforetaket ved forrige årsskifte hadde: 1) En forvaltningskapital på minst 3 mrd. 2) Tap på utlån mindre enn 1% av brutto utlån.

G: I pengefond og obligasjonsfond med like strenge krav til plasseringer som Vaksdal kommune selv har. For utenlandske penge- og obligasjonsfond forutsetter det en kredittrating tilsvarende A-kategorien hos S&P eller Moody's. Om det blir plassert midler i utenlandske papir, skal disse valutasisikres.

H: Ved gjenkjøpsavtaler (repo-forretninger) i obligasjoner nevnt under pkt. A-E over.

I: I obligasjoner og sertifikat notert på Oslo Børs storlånsektorliste og som også inngår i noen av punktene over.

J: I ansvarlige lån utstedt av banker og kredittforetak nevnt under punkt C og E.

EGENKAPITALINSTRUMENT

K: Plassering i aksjefond, aksjeindekserte obligasjonslån.

L: Direkteplasseringer i aksjer og egenkapitalbevis notert i organisert marked. Minimum 20 aksjer/egenkapitalbevis. Maksimum 15 % i en enkelt aksje.

M: Plasseringer i derivat som sikringsinstrument for posisjon som kommunen har i samme underliggende papir.

Med langsiktig likviditet menes det likviditet som er skilt fra kommunen sine midler beregnet for driftsformål. Kommunen sin målsetning ved plassering av langsiktig likviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå.

Kommunen sin målsetting ved plassering av langsiktig likviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå.

FIGUR 3: Risikoklasser i henhold til finansreglement vedtatt i Vaksdal kommune. Klasse A antas å bære minst risiko, klasse M mest risikabel. Mulighet for avkastning øker med risiko.

Risiko i henhold til finansreglementet

Klasse	Beløp	Maks	Andel	Status
A	-	100 %	0 %	✓
B	5 045 852	100 %	5 %	✓
C	-	100 %	0 %	✓
D	70 839 905	100 %	76 %	✓
E	-	100 %	0 %	✓
G	-	100 %	0 %	✓
H	-	100 %	0 %	✓
I	-	100 %	0 %	✓
J	4 032 244	100 %	4 %	✓
K	-	20 %	0 %	✓
L	13 640 771	20 %	15 %	✓
M	-	20 %	0 %	✓

TABELL 5: Fordeling på de ulike risikoklassene i prosent av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet.

For å styre kredittrisiko er det satt grenser for plasseringer i de ulike risikoklassene. På rapporteringstidspunktet var kun risikoklasse D, J og L benyttet, og plasseringen av alle midler er innenfor de rammer som er satt. Ved bruk av risikoklassene er det lagt vekt på avkastning, risiko, risikospredning og likviditet. Risikoklasse A og B er ikke brukt, da plasseringer i risikoklasse C og D (bankobligasjoner i norske banker, lik prioritert ved konkurs som bankinnskudd over 2 millioner) antas å ha lav risiko og god likviditet, samtidig som forventet avkastning er høyere enn i risikoklasse A og B. Risikoklasse L er direkteide aksjer og egenkapitalbevis notert på Oslo Børs, med god spredning både med hensyn på antall aksjer og sektor.

FIGUR 4: Kommentarer til risikofordelingen i porteføljen

Klasse	Største posisjon	Maks	Andel	Status
A	-	100 %	0 %	✓
B	5 045 852	100 %	5 %	✓
C	-	100 %	0 %	✓
D	9 090 803	10 %	10 %	✓
E	-	10 %	0 %	✓
G	-		0 %	✓
H	-	10 %	0 %	✓
I	-	5 %	0 %	✓
J	4 032 244	5 %	4 %	✓
K	-		0 %	✓
L	1 210 927	15 %	9 %	✓
M	-	100 %	0 %	✓

TABELL 6: Ramme for plassering pr. debitor regnet av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i reglementet. Risikoklasse L er i % av aksjeporteføljen.

For å redusere den bedriftsspesifikke risikoen i investeringsporteføljen og sikre en god diversifisering er det satt rammer for maksimal plassering pr. debitor. Den største aksjeposisjonen er i Telenor, og utgjør 9 prosent av aksjeporteføljen. I obligasjonsporteføljen er det en senior bankobligasjon i Sparebank 1 BV som utgjør den største debitoren i porteføljen, dette utgjør 10 prosent av totale midler til forvaltning av BCM. Det er kun risikoklasse D, J og L som er benyttet, og plasseringen av alle midler er innenfor de rammer som er satt i finansreglementet.

FIGUR 5: Kommentarer til debitorfordelingen i porteføljen

Avkastning etter 2. tertial 2017 sammenlignet med referanseindeks

Aktivklasse	Benchmark	Resultat i kr.	Resultat i %.	Benchmark	Avvik
Obligasjoner	Statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X)	1 296 983	1,69 %	1,13 %	0,56 %
Aksjer	Norske aksjer (OBX)	1 367 772	9,57 %	8,44 %	1,13 %
TOTALAVKASTNING	NORMALPORTEFØLJEN	2 664 755	2,93 %	2,23 %	0,71 %

TABELL 7: Avkastning etter 2. tertial 2017 for Vaksdal kommune, samlet og pr. aktivklasse i kr. og prosent målt mot referanseindekser. "Normalporteføljen" består av 15 prosent aksjer og 85 % obligasjoner som har vært aktivaforordelingen i finansporteføljen forvaltet av BCM.

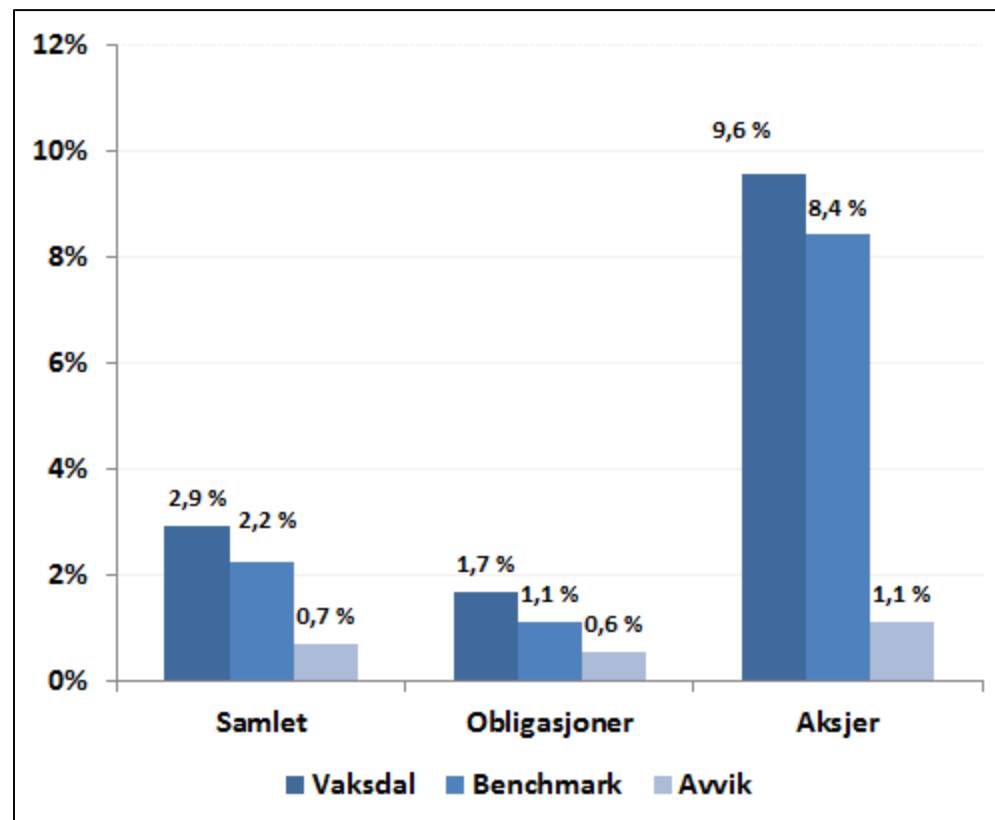
AVKASTNING MOT BUDSJETT:

Vaksdal kommune har i 2017 budsjettet med kr. 0 i avkastning på porteføljen forvaltet av BCM. Resultatet etter 2. tertial 2017 er kr. 2 664 755, fordelt på aksjer og egenkapitalbevis med kr. 1 367 772 og obligasjoner med kr. 1 296 983.

AVKASTNING MOT BENCHMARK:

Obligasjonsporteføljen har levert 0,56 % - poeng over benchmark. Differansen skyldes at porteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark. De lange rentene er falt til historisk lave nivåer, forvalter har vurdert det som for risikabelt å ligge med høy renterisiko i porteføljen, dvs. for lang durasjon. Det vurderes fortløpende å øke porteføljens renterisiko, slik at den blir mer lik totalporteføljens benchmark (3 års stat) gjennom kjøp av obligasjoner med lenger løpetid. Dette vil bli aktuelt når man får et skifte i avkastningskurven. Aksjeporteføljen har levert 0,56 prosentpoeng over benchmark. Porteføljen består av norske aksjer og egenkapitalbevis, og har dermed en noe avvikende sammensetning enn en benchmark bestående som er Oslo Børs fondsindeks. Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annen og bredere sammensetning.

FIGUR 4: Kommentarer til avkastning i 2017 mot budsjett og benchmark for langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM .

FIGUR 5: Tidsvektet avkastning Vaksdal kommune i 2017 sammenlignet med referanseindeks pr. aktivklasse og samlet for langsiktige finansielle aktiva.

Vurderinger og kommentarer

AKTIVAFORDELING OG STRATEGI CERTIFIKAT, OBLIGASJONER OG AKSJER

Ved utgangen av 2. tertial 2017 var porteføljen allokert med 3 prosent i bank, 82 prosent i obligasjoner og 15 prosent i aksjer og egenkapitalbevis.

De lange swaprentene holder seg historisk lavt. BCM fastholder sin strategi om plassering av majoriteten av porteføljen i obligasjoner med flytende rente (FRN obligasjoner), dvs. knyttet til 3 mnd NIBOR og regulering hver 3 mnd. I påvente av oppgang i renten er påslaget i renten i forhold til NIBOR tilfredsstillende, samtidig som kjøp av fastrenteobligasjoner fremdeles anses som risikofyllt ved en eventuell renteoppgang. Dette betyr at porteføljen fremover høyst sannsynlig vil bestå av FRN obligasjoner. I tråd med en "normalisering" av kapitalmarkedene, vil BCM søke å legge en større andel over i obligasjoner med høyere kredittpåslag, innenfor rammen av kommunens finansreglement, for å oppnå en høyere forventet avkastning over tid. BCM vil holde på sin strategi med relativt liten turnover i porteføljen.

Aksjer og egenkapitalbevis har etter 2. tertial gitt 9,5 % i avkastning. Porteføljen er investert i selskaper notert på Oslo børs, der 63 % av kapitalen er investert i selskapene notert på OBX. Verdsettelsen av norske aksjer vurderes å være på et moderat høyt nivå, pris / bok på 1,7 og pris / fortjeneste på 16. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge en strategi med nøytralvekt og bruker svingningene i markedet til å gjøre noen kjøp og salg. Mindre selskaper innen oljeservice, seismikk, shipping og offshore vil bli solgt ut ved anledning.

ENDRING I RISIKOEKSPONERING OG VURDERING AV RISIKO

Kredittrisikoen er styrt gjennom å klassifisere kredittrisikoen i risikoklasser. Midlene er plassert innenfor rammene i forvaltningsreglementet. Det er ikke valutarisiko. Porteføljen består av 13 obligasjoner og 34 aksjer. Investeringene er gjort i verdipapir notert på Oslo Børs, eller med tilsvarende god omsetning. Likviditetsrisikoen er lav, og investeringen kan omgjøres til kontanter i løpet av kort tid. Porteføljen er stresstestet, det potensielle tapet vurderes som akseptabelt i forhold til kommunenes risikobærende evne.

AVVIK FRA FINANSREGLEMENTET

I finansporteføljen forvaltet av Bergen Capital Management AS er det ingen avvik fra finansreglementet som ble vedtatt i Vaksdal kommunestyre 30. september 2014.

MARKEDSKOMMENTAR

Markedskommentar august 2017

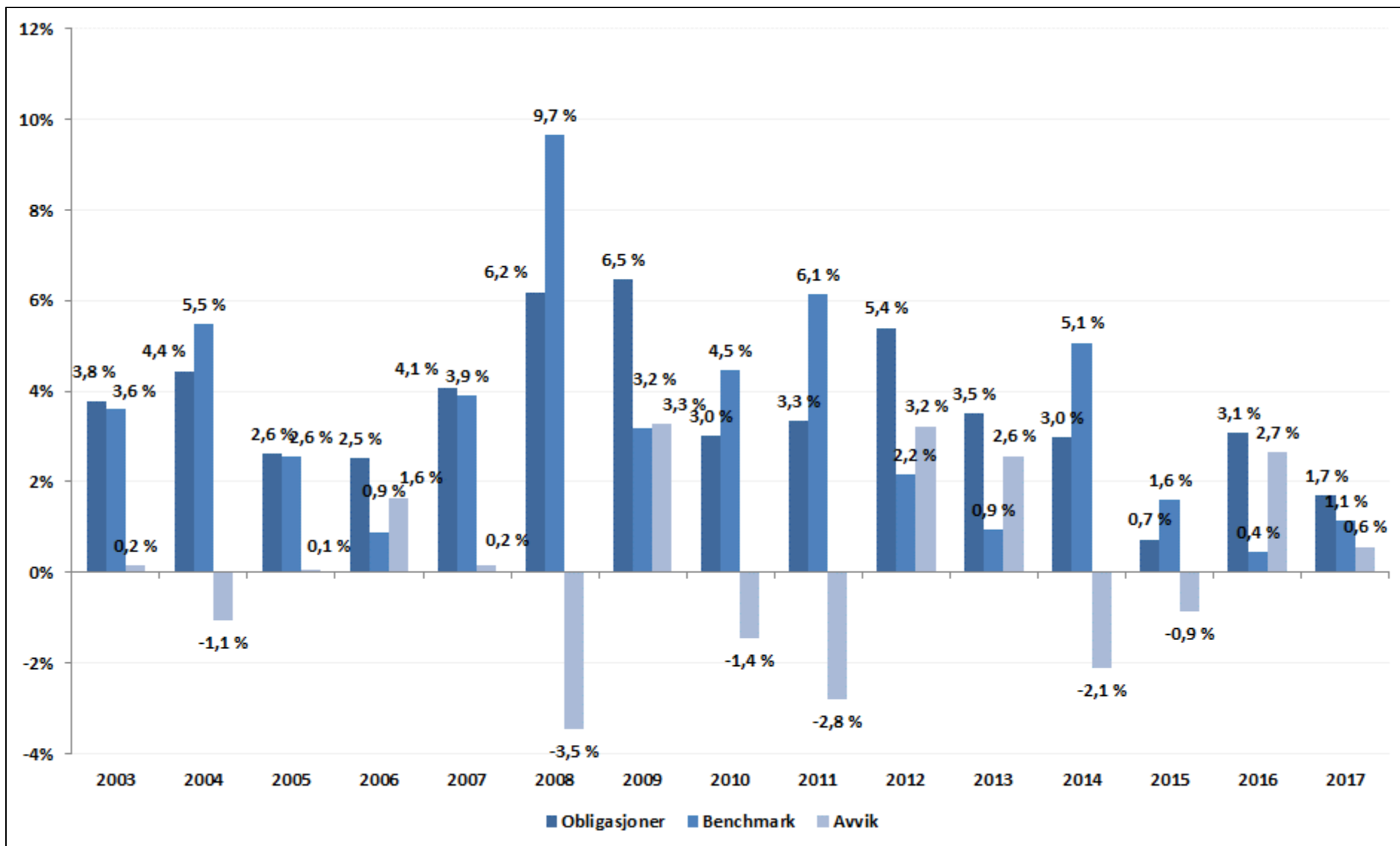
Norges Banks hovedstyre besluttet i juni å holde styringsrenten uendret på 0,50 prosent. Slik utsiktene og risikobildet ble vurdert er prognosen for styringsrenten at den vil ligge nær 1/2 prosent den nærmeste tiden (se figur). Det ble lagt vekt på at etter flere år med svak utvikling i norsk økonomi har veksten tatt seg opp. Lave renter, bedret konkurransevne og ekspansiv finanspolitikk har bidratt til økt aktivitet. Hovedstyret poengterte at det likevel vil ta tid før virkningene av oljeprisfallet fases ut og aktiviteten normaliseres.

Ved utgangen av august er det tegn på at veksten i norsk fastlandsøkonomi har tatt seg opp, men det er lite som tyder på at vendepunktet vi nå ser i økonomien er starten på en ny langvarig opptur. Veksten er på et «gjennomsnittlig» nivå. Utfordringene ligger fremdeles foran oss, der omstilling, effektivisering og kostnadskutt er sentrale begreper. Kapasitetsutnyttelse er fremdeles lav og ventes ikke nå et normalnivå før i 2020. Veksten i BNP for fastlands-Norge var i 2016 den laveste siden finanskrisen. Det blir interessant å observere hvordan innstramming i kredittpraksis fra bankene, og nye krav til tilbydere av forbrukslån vil påvirke boligprisene fremover. Den høye boligprisveksten og oppgangen i gjeldsbelastningen tyder på at husholdningene er sårbare. En kraftig reduksjon i boligprisene vil kunne endre bildet til Norges Bank betraktelig. Svak kronekurs, ekspansiv finans- og pengepolitikk og lave renter har bidratt til et vendepunkt i norsk økonomi, men det er begrenset hva som kan trekke veksten ytterligere på kort sikt, omstilling er tidkrevende. Oljeprisen ser også ut til å ha stabilisert seg rundt USD 50 pr. fat, der videreføring av produksjonskutt fra OPEC og økt produksjon i USA trekker i hver sin retning. Neste rentebeslutning og pengepolitisk rapport offentliggjøres 21. september, det er foreløpig lite som tyder på noe annet enn fortsatt uendret rente.

I USA ventes det at renteøkningene fortsetter fremover. Siden desember 2015 har det nå vært 4 renteøkninger på til sammen 1 prosentpoeng og rentemarkedet ser også for seg 33 % sannsynlighet for en ny økning i løpet av året. Det bør nevnes at det til en viss grad er stigende inflasjon og vekst internasjonalt, og at retningen har snudd til en stigende trend. Dersom en legger til at NIBOR er på et historisk lavt nivå, kredittmarginer ned mot bunn siste 5 årene og historisk lave swaprenter, er det mye som taler for at vi begynner å nærme oss en bunn for de nominelle lånerentene for offentlig sektor. Lengre bindinger bør derfor vurderes på den delen av porteføljen som skal ha fastrente. Faktiske fastlånerenter for kommuner og fylkeskommuner er ved utgangen av august på henholdsvis 1,75 %, 2,15 % og 2,55 % for 5, 7 og 10 års løpetider.

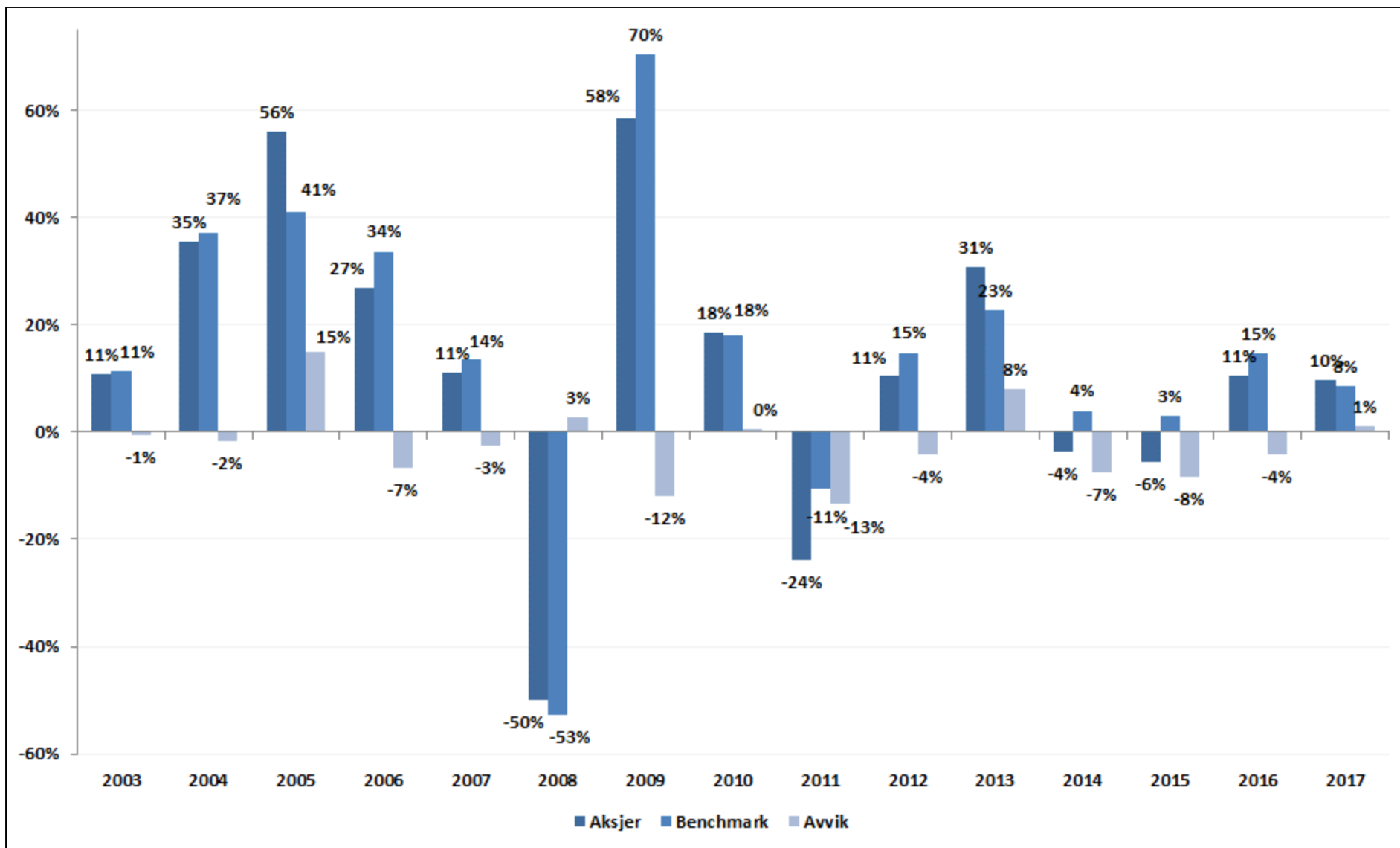
De korte rentene er ved utløpet av august lave, og forventes å være lave en lang periode fremover. 3 måneder NIBOR var 31. august på 0,79 %. Avkastning på relativt sikre obligasjoner, slik som kommunen er investert i, forventes derfor å ligge i området 1,50 til 1,75 % fremover.

Historisk avkastningsresultat obligasjoner og sertifikat

FIGUR 6: Tidsvektet avkastning obligasjoner forvaltet av BCM i perioden 2003 - 2017 sammenlignet med referanseindeks (norske statsobligasjoner med 3 års durasjon).

Historisk avkastningsresultat aksjer og egenkapitalbevis

FIGUR 7: Tidsvektet avkastning aksjer og egenkapitalbevis forvaltet av BCM i perioden 2003 - 2017 sammenlignet med norske aksjer (OBX).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Aksje

Eierandel i aksjeselskap. Aksjeeierne er ikke personlig ansvarlige for selskapets forpliktelser. Alle aksjer (av samme klasse) gir lik rett i selskapet. Gjennom generalforsamlingen utøver Aksjeeierne den øverste myndighet i aksjeselskapet. Se også egenkapitalbevis.

Aksjeforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter).

Aktivklasser

Ulike typer verdipapirer, som for eksempel aksjer og obligasjoner.

Basispunkt

Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

BIS vekt (Bank of International Settlement)

Bank of international settlements (BIS) har satt opp retningslinjer for hvordan man skal risikovekte en låntager. Skalen går fra 0 til 1, hvor 0 er lavest. Staten er vektet 0, mens kommuner og banker er vektet 0,2. Industriselskaper er vektet 1. Vektingen innebærer at man kan låne ut 5 ganger så mye penger til en kommune som til industriselskaper for å oppnå samme kredittrisiko. BIS-vektingen påvirker blant annet Kommunalbankens kapitaldekning, og derigjennom størrelsen på bankens ansvarlige kapital.

Benchmark

Sammenligningsgrunnlag. I rentemarkedet benyttes ofte renten på statspapirer som benchmark, mens ledende aksjeindekser benyttes som benchmark i aksjemarkedet.

D-lånsrenten

Rente på overnatten-lån i Norges Bank.

Deflasjon

Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat

En finansiell kontrakt hvor verdien avhenger av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon

Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponger og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Effektiv rente

Avkastningen (årlig rente) man vil oppnå ved å investere i et rentepapir til dagens kurs og sitte på det til forfall. Kalles også yield.

Egenkapitalinstrumenter

Aktivklasse som i hovedsak omfatter (fysiske) aksjer, aksjefuturekontrakter og opsjoner knyttet til aksjeverdier.

Egenkapitalbevis

Verdipapir som ligner på en aksje, men som skiller seg med hensyn til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i selskapets organer. Egenkapitalbevis kan utstedes av sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringselskaper for å tiltrekke seg ny kapital.

Emisjon

Innhenting av kapital ved utstedelse av verdipapirer. Ved en aksjeemisjon blir det utstedende aksjeselskapet tilført ny egenkapital, mens ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatlån blir utsteder tilført ny fremmedkapital.

ESB

Den europeiske sentralbanken, lokalisert i Frankfurt, som fra 1. januar 1999 har hatt ansvaret for å utforme og gjennomføre pengepolitikken innenfor den monetære unionen i EU.

Fastrenteobligasjon

Obligasjon som gir samme nominelle rente i hele løpetiden.

Finansieringsforetak

Samlebetegnelse for finansieringsselskaper og kredittforetak.

Finansieringsselskap

Selskap som har konsesjon til å drive finansieringsvirksomhet, men ikke er bank, forsikringselskap eller låneformidlingsforetak. I motsetning til kredittforetak er finansieringsselskap ikke obligasjonsutstedende.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er en samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringselskaper.

Finanstilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsめglere og inkassoselskaper.

F-innskudd

Bankenes innskudd i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Float

Floatperiode: Perioden fra det tidspunkt betalers konto belastet et beløp til det tidspunktet mottakers konto godskrives det samme beløp. Floatinntekt: Avkastningen den betalingsformidlende institusjon har av floatbeløpet i floatperioden.

F-lån

Bankenes lån i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Foliorenten

Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Foliorenten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

Forvaltningskapital

Den samlede verdien av midlene en finansinstitusjon har til forvaltning. Forvaltningskapitalen tilsvarer balansesummen. Forkortelsen GFK benyttes for gjennomsnittlig forvaltningskapital.

FRA-rente

Forward Rate Agreement. Fremtidig renteaftale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Gjenkjøpsavtale

Salg av verdipapirer der man samtidig gjør en avtale om å kjøpe papirene tilbake på et senere tidspunkt til en avtalt pris.

Hybridkapital

Som andre bedrifter er bankene finansiert ved egenkapital og lån. Hybridkapital er en mellomting mellom egenkapital og lån. Hybridkapital er egenkapital i dårlige tider, og lån i gode. Avkastningen til hybridkapitalen er en rente, på samme måte som andre obligasjoner, med fast eller flytende rente. Det gjør at avkastningen på hybridkapital er trygg og forutsigbar, på samme måte som annen gjeld. Egenkapitalen får derimot utbytte, som varierer fra år til år. Hvis en bank taper mye penger, går det utover egenkapitalen. Men hybridkapitalen skal også skrives ned i samme takt som denne. På samme måte; hvis en bank går så dårlig at den ikke har lov til å betale utbytte til egenkapitalen, skal den heller ikke betale renter på hybridkapitalen.

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

IMM-dager

Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Implisitt volatilitet

Forventet fremtidig volatilitet utledet fra opsjonspriser.

Indeks

En veiet sum av økonomiske/finansielle størrelser. Indeks er benyttet til å si noe om utviklingen over tid. Konsumprisindekser og aksjeindekser er eksempler på hyppig benyttede indekser.

Inflasjon

Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

Intervensjoner

Norges Banks kjøp og salg av utenlandsk valuta med sikte på å påvirke valutakursen.

Kapitaldekning

Et forholdstall som sier noe om soliditeten til finansinstitusjoner og verdipapirforetak. Det er spesielle regler for hvordan kapitaldekningen skal beregnes. Se Finanstilsynets nettsider om kapitaldekning.

Konkurransereks indeksen (KKI)

Indeks som viser verdien av norske kroner målt mot et veid gjennomsnitt av valutæene til 25 av Norges viktigste handelspartnere. Stigende indeksverdi betyr svakere kronkurs.

Korrelasjon

Korrelasjonen mellom to variable beskriver graden av samvariasjon. Dersom korrelasjonen er lik 1 beveger de to variablene seg alltid helt i takt. Dersom det er null korrelasjon, beveger de seg helt uavhengig av hverandre.

KPI

Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

KPI-JAE

Et mål på veksten i konsumprisene justert for avgiftsendringer og uten energivarer. KPI-JAE er et mål på den underliggende prisstigningen.

Kredittforetak

Foretak som i hovedsak finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av obligasjoner.

Kredittindikatorer (K2, K3)

Månedlige indikatorer for kreditt til publikum (kommuneforvaltning, ikke-finansielle foretak og husholdninger). De viktigste indikatorer omfatter henholdsvis publikums bruttogiøld til innenlandske kreditorer (K2) og til alle kreditorer, dvs. inkludert utlandet, (K3).

Kredittinstitusjon

Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kreditrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Likviditetspremie

Ulike verdipapirer er mer eller mindre lett omsettelige. For eksempel omsettes det i de fleste land statsobligasjoner for store beløp hver dag, mens det for enkelte obligasjoner utstedt av private selskaper kan være vanskelig å finne en kjøper eller selger om en ønsker å foreta en handel. Papirer som det vanskelig å få solgt har gjerne litt høyere avkastning på grunn av det. Denne meravkastningen kalles en likviditetspremie.

Likviditetsrisiko (for finansinstitusjoner)

Risiko for økte kostnader som følge av at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelse til rett tid. Risikoen skyldes at finansinstitusjonene, og spesielt bankene, i stor grad finansierer en forholdsvis langsiktig utlånsportefølje med kortsiktige innskudd eller innlån.

Likviditetsrisiko (i finansielle markeder)

Risikoen for å oppnå en dårlig pris fordi antallet aktuelle kjøpere/selgere i markedet er lite. OBX er de 25 mest likvide aksjene på Oslo børs. OB Match er øvrige aksjer med minimum 10 handler pr. dag. OB Standard er aksjer med mindre enn 10 handler pr. dag.

M2

Pengeholdende sektors (publikum og andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter) beholdning av sedler og mynt, ubundne bankinnskudd og banksertifikater. M2 betegnes som det brede pengemengdebegrepet. Se også pengemengden.

Markedskapitaliseringsvekter

Markedskapitaliseringsvekter er vekter som svarer til den andel hvert aktivum eller aktivaklasse eller land/region har av total markedsverdi innenfor et definert univers. For Petroleumsfondet brukes slike vekter til å bestemme hvor stor andel hvert lands aksjeindeks skal ha i totalindeksen for en region.

Markedsrisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktasjoner i finansielle markeder.

Meravkastning, mindreavkastning

Se differanseavkastning.

Nominell rente

Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkupongobligasjon

En obligasjon uten rentebetaling. Nullkupongobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Obligasjon

Standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Operasjonell risiko

Risiko knyttet til faren for forstyrrelser og avbrudd av driftsmessig art, for eksempel brudd på prosedyrer, feil i IT-systemer eller maskinvarer, regelbrudd, bedragerier, brann og terrorangrep.

Oppgjørsrisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kredittvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon

Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Pengemarkedsfond

Pengefond eller sameie som tar i mot penger fra publikum og investerer dem videre i kortsiktige verdipapirer.

Pengemengden

Pengeholdende sektors beholdning av sedler og mynt, bankinnskudd og andre finansielle instrumenter som inngår i ulike pengemengdebegreper (se også M2). Pengeholdende sektor består av publikum (kommuneforvaltningen, ikke-finansielle foretak og husholdninger) samt andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter. (Merk at det gjelder andre definisjoner for basispengemengden).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Pengeoppgjøret

Pengedelen av verdipapiroppgjøret.

Pengepolitikk

Myndighetens styring av renter og likviditet i markedet for norske kroner. Det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken er renten på bankenes innskudd i Norges Bank (foliorenten).

Portefølje

Brukes om samlet mengde av de verdipapirer som et fond blir investert i. Petroleumsfondets portefølje består blant annet av aksjer, aksjefuturekontrakter, obligasjoner, pengemarkedsplasseringer, rentefuturekontrakter og valutaterminkontrakter.

Realrente

Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Referanseportefølje

En referanseportefølje er en tenkt portefølje med en bestemt sammensetning av verdipapirer (obligasjonsindeks eller aksjeindeks) som en forvalter resultatmåles i forhold til. Referanseporteføljen representerer en nøytral investeringsstrategi.

Rentebærende instrumenter

Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin

Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Rentepapirer

Fellesbetegnelse for obligasjoner, sertifikater og statskassveksler.

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i renten.

Risikopremie

Den ekstra avkastningen en investor forventes å oppnå ved en risikabel investering i forhold til en risikofri investering. Investeringer i statlige rentepapirer benyttes vanligvis som det risikofrie sammenligningsgrunnlaget, selv om ingen investeringer er helt uten risiko.

Sertifikat

Standardisert omsettelig lån med løpetid på inntil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Short-salg

I mange markeder er det tillatt å avtale salg av verdipapirer man ikke eier. På avtalt leveringsdato må imidlertid selgeren ha papiret, enten etter å ha kjøpt det eller vanligere ved å ha lånt det av en tredjepart. Short-salg kan være lønnsomt dersom man venter at prisen på verdipapiret skal synke før man må kjøpe det.

Spread

Brukes generelt om forskjellen mellom to priser. I obligasjonsmarkedet brukes spread om forskjellen mellom salgs- og kjøpskurs på en obligasjon. Ved omsetning av obligasjoner tar ikke meglerne direkte betalt for sine tjenester, men stiller i stedet kurser for kjøp og salg.

Standardavvik

Standardavvik er et mål som viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge. For en konstant verdi vil standardavviket være lik 0. Høyere standardavvik betyr større svingninger.

Statskassveksel

Et standardisert omsettelig lån utstedt av den norske stat med løpetid under ett år og ingen rentebetalinger. Se også nullkupongobligasjon.

Styringsrente

Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Støttekjøp

En sentralbanks kjøp av en valuta for å øke prisen/kursen på valutaen (se intervensjoner).

Swap

Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Taktisk aktivaallokering

Å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Terminkontrakter

Kontrakter om kjøp eller salg av aktiva på et fremtidig tidspunkt og til en bestemt pris. Petroleumsfondet kjøper og selger valuta på termin, for å unngå valutakursrisiko i forhold til referanseporteføljes valutassammensetning.

Terminrenter

Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs

Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutaopsjoner

En rett, men ikke plikt, til å kjøpe eller selge et bestemt beløp valuta til en på forhånd avtalt valutakurs.

Valutaeserver

Norges Banks beholdninger av finansielle aktiva i utenlandsk valuta som skal kunne benyttes i gjennomføringen av pengepolitikken. Norges Bank forvalter i tillegg Statens Petroleumsfond på vegne av Finansdepartementet.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Valutaswapmarkedet

Et marked der to aktører i dag foretar et bytte mellom to valutaer med avtale om å reversere byttehandelen på et fremtidig tidspunkt til et bestemt kursforhold mellom de to valutaer (valutabytteavtale).

Verdipapirfond

Et fond som eies av en ubestemt krets av personer og hvor midlene i det vesentlige er investert i verdipapirer.

Verdipapirforetak

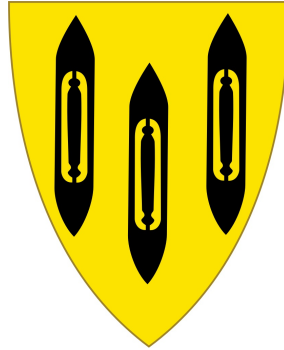
Foretak som yter investeringstjenester.

Volatilitet

Et statistisk mål for svingningene i en tidsserie.

VPS

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.

Finansrapport Vaksdal kommune

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2017 1 januar til 31 august

(Rapportdato 31. august, utskrevet 14. september 2017)

Innholdsfortegnelse

- Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I**
- Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II**
- Side 5: Fordeling rentebinding**
- Side 6: Finansreglementets krav og strategi**
- Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko**
- Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko**
- Side 9: Utvikling i rentebindingstid**
- Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente**
- Side 11: Utvikling i lånegjeld**
- Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden**
- Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden**
- Side 14: Motpartoversikt lån**
- Side 15: Motpartoversikt rentebytteavtaler**
- Side 16: Markedskommentar**
- Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger**
- Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader**
- Appendiks II: Stamdataoversikt**

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.08.2017	01.01.2017	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 319 411 010	Kr. 296 899 540	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,22 ÅR	0,41 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	1,70 %	1,60 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	4,66 ÅR	3,16 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

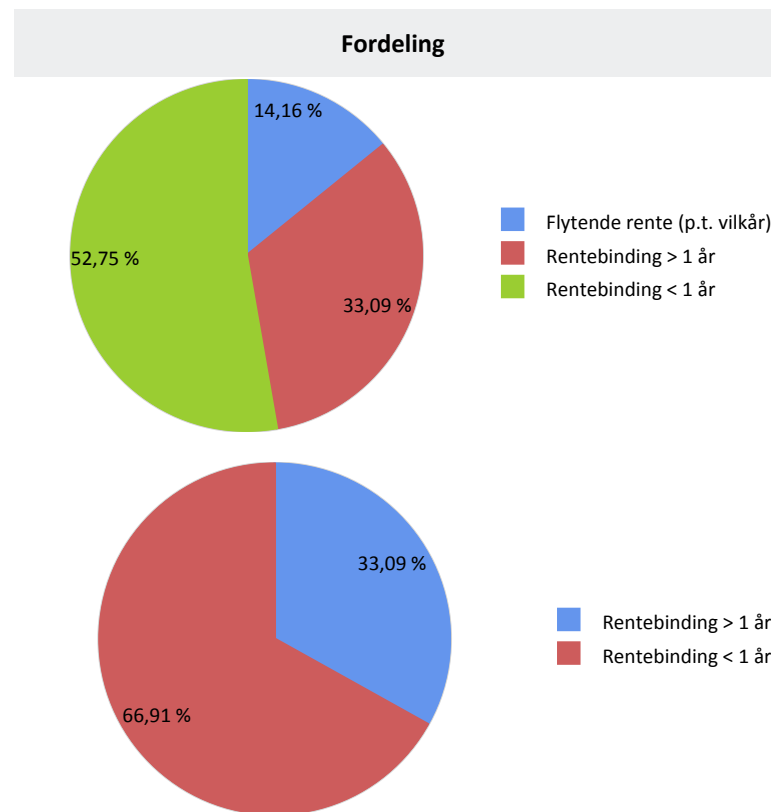
Oppsummering og nøkkeltall - del II

Nøkkeltall	31.08.2017	01.01.2017	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	66,91 %	91,59 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	20,19 %	72,78 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 2 137 209	Kr. 2 719 322	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	105 690 140	33,09 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	168 485 000	52,75 %
Sum rentebinding	274 175 140	85,84 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	45 235 870	14,16 %
SUM	319 411 010	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	105 690 140	33,09 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	213 720 870	66,91 %
SUM	319 411 010	100,00 %

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

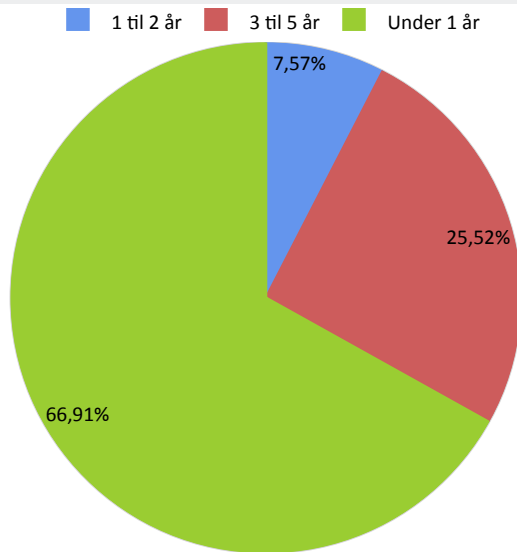
Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Innhente minst 2 konkurrerende tilbud ved refinansieringer og låneopptak	OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	OK	
Størrelse på enkeltlån, ikke vesentlig andel av totalporteføljen	OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	OK	
Fordeling av låneopptak på flere långivere	OK	
Nye låneopptak tatt opp i tråd med reglene i Kommuneleien § 50	OK	

Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentarer kun dersom det er avvik fra finansreglementet.

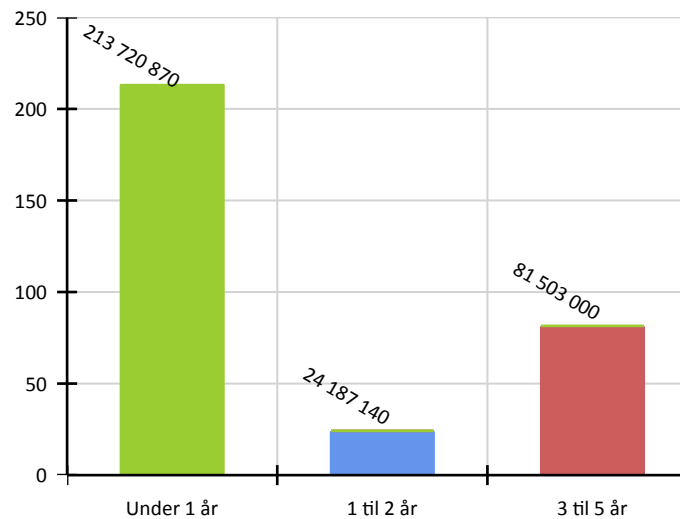
Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	213 720 870	0,02	66,91%	66,91%	kr 2 137 209
1 til 2 år	24 187 140	1,09	7,57%	74,48%	kr 2 379 080
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	74,48%	kr 2 379 080
3 til 5 år	81 503 000	4,39	25,52%	100,00%	kr 3 194 110
> 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 3 194 110
SUM	319 411 010	1,22	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

Rentebindingsintervall i NOK

Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Portefølj med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Portefølj med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen
Under 1 år	64 485 000	0,06	20,19%
1 til 2 år	9 580 462	1,07	3,00%
2 til 3 år	104 000 000	2,75	32,56%
3 til 5 år	81 503 000	4,39	25,52%
>5 år	59 842 548	13,88	18,74%
SUM	319 411 010	4,66	100,00%

Kommentar

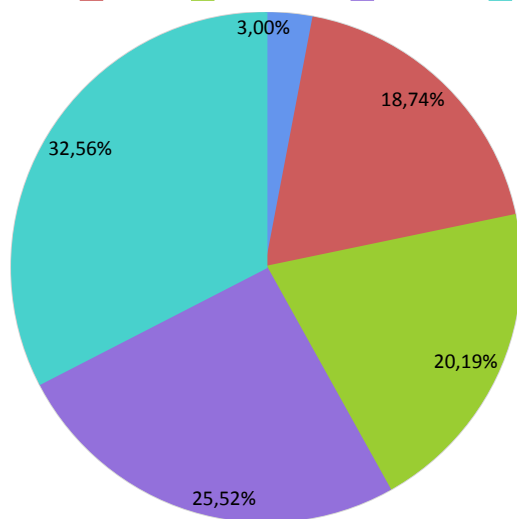
Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.

Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.

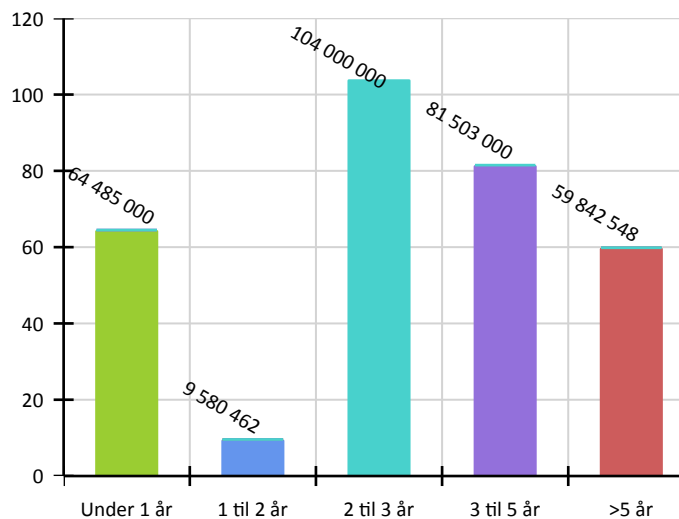
Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.

Forfallsintervall i % av porteføljen

1 til 2 år >5 år Under 1 år 3 til 5 år 2 til 3 år

Forfallsintervall i NOK

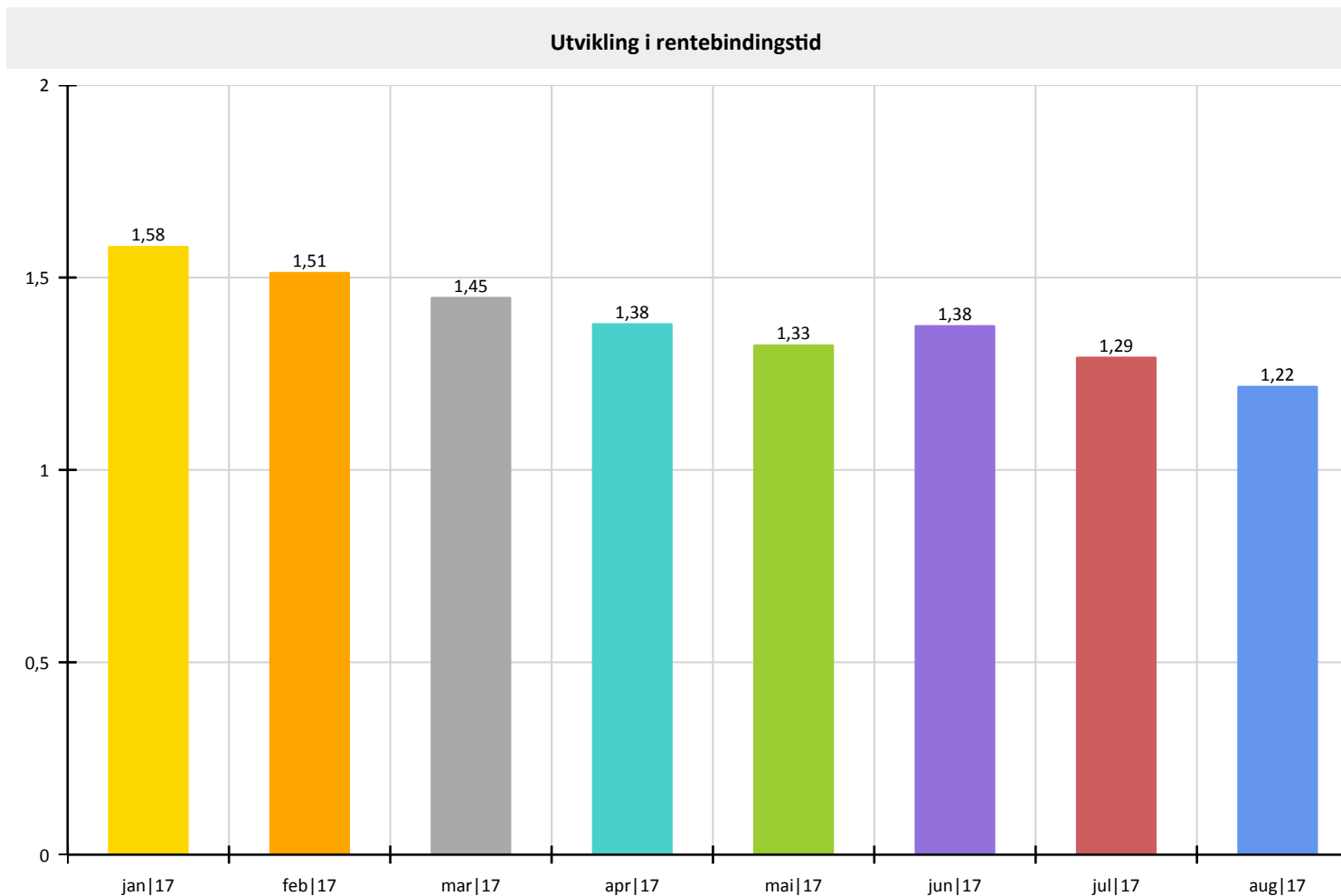
Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.

Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.

Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.

Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

Utvikling i rentebindingstid

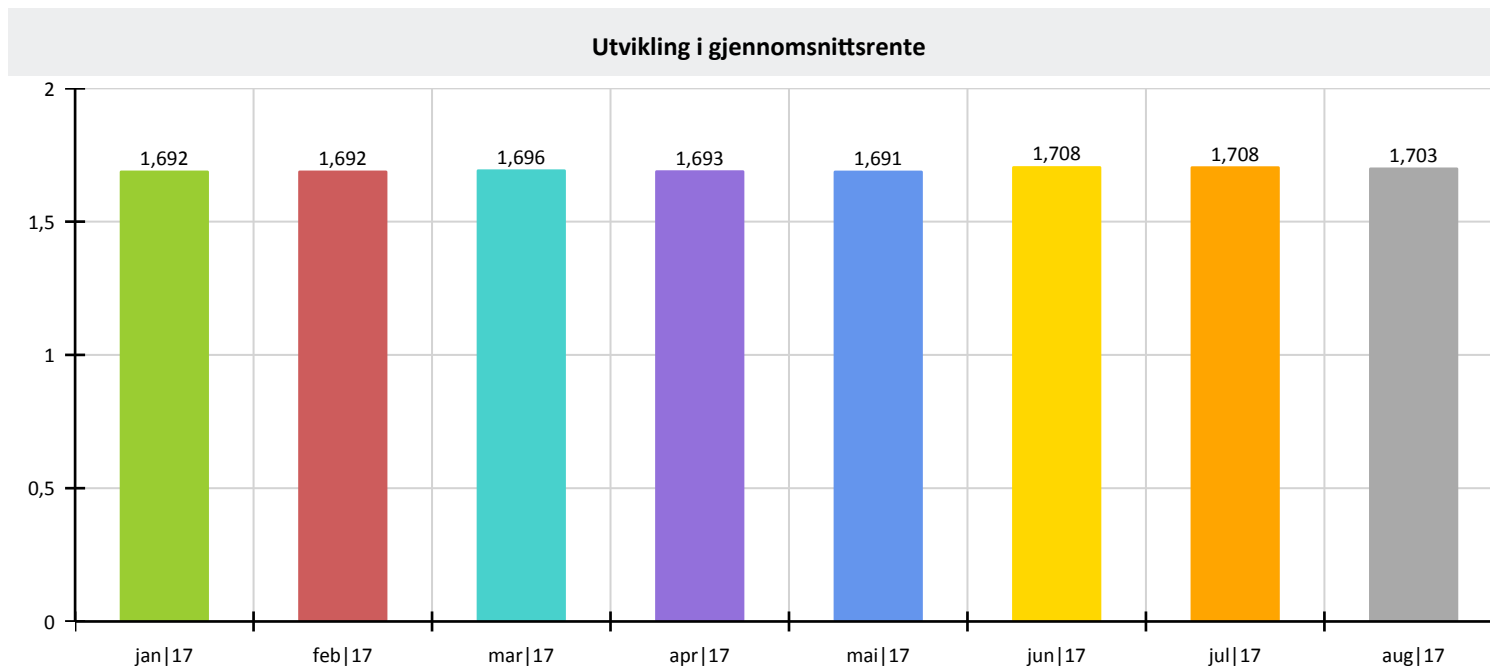
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre akse angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir gjennomsnittrente i %.

Porteføljen og markedsrenter

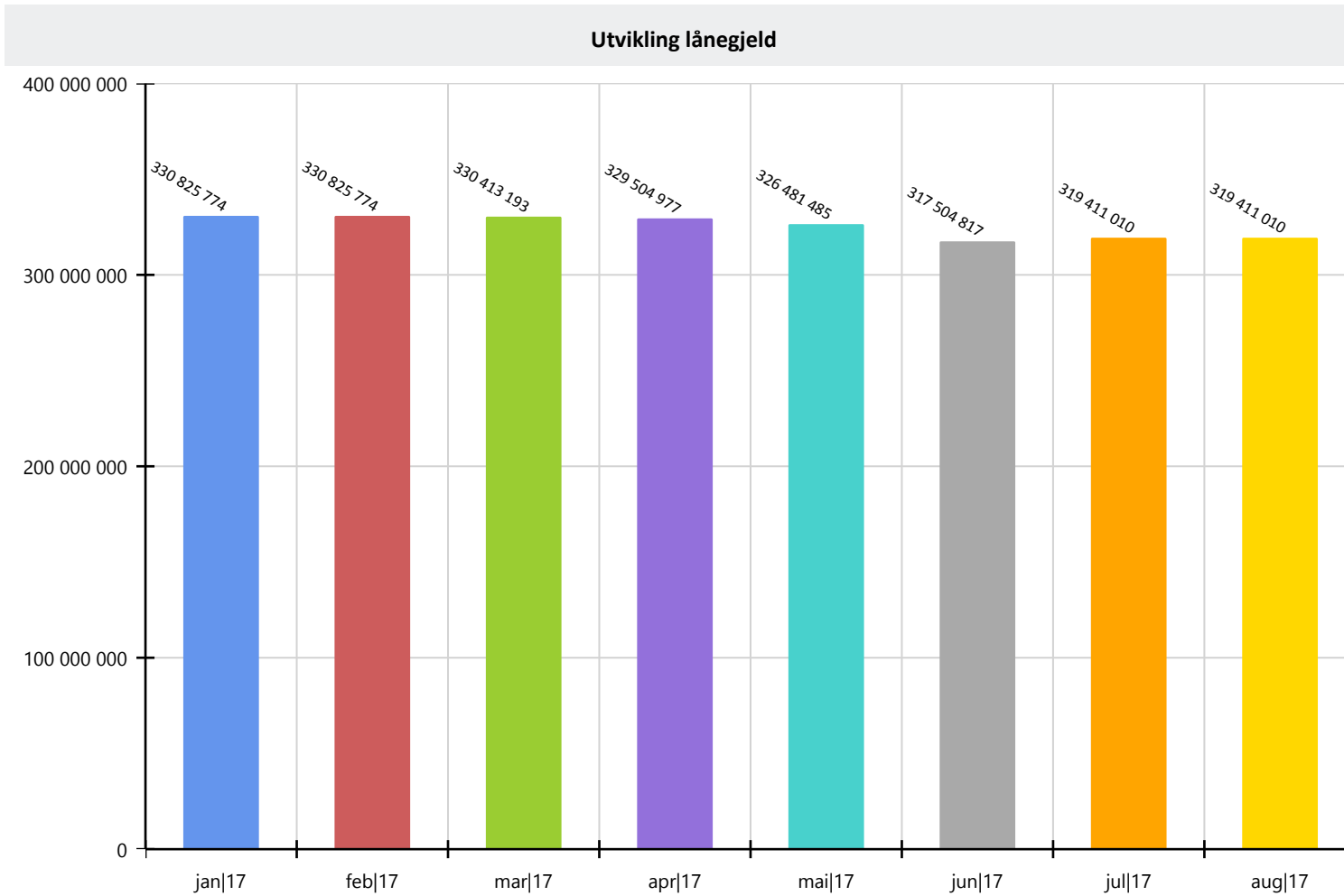
(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
1,70 %	1,50 %	0,50 %	0,79 %	0,93 %	1,08 %	1,57 %	2,00 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
KBN	20.01.2017	81 503 000	1,879	20.01.2022	20170066	
Nordea Mkts	31.01.2017	48 440 000	1,250	02.06.2017	NO0010783376	
KBN	02.06.2017	104 000 000	1,300	02.06.2020	20170298	
Husbanken	25.07.2017	2 000 000	1,623	01.08.2042	13565009	

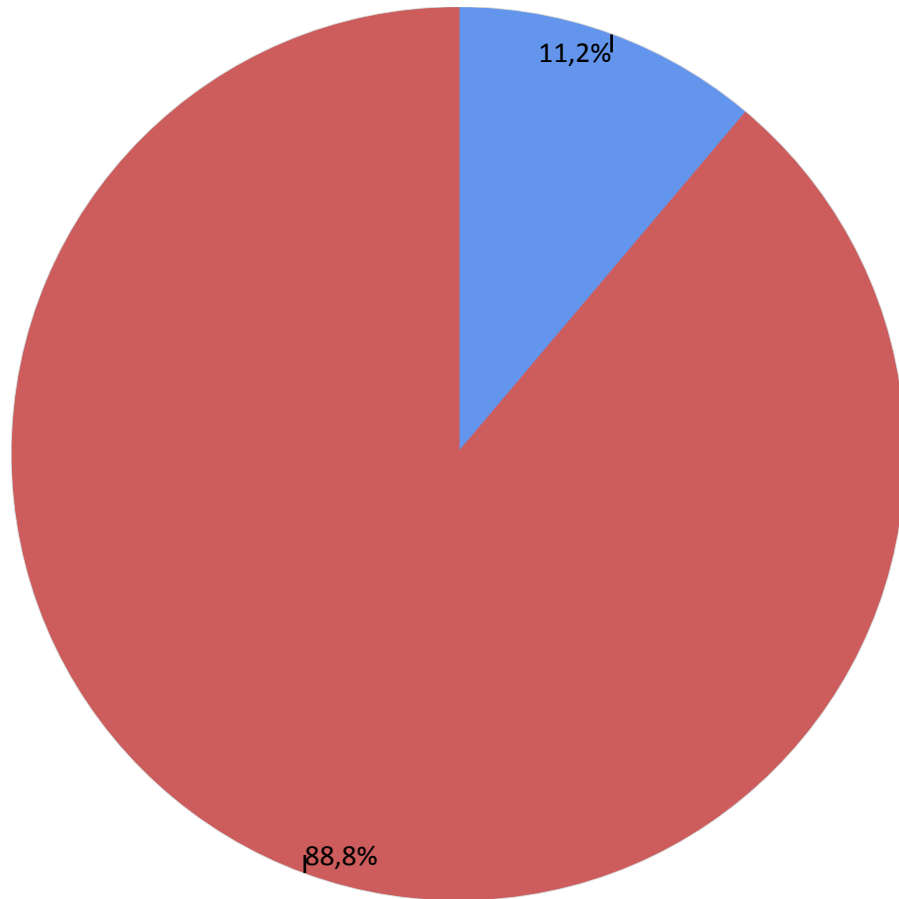
Forfall og rentereguleringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
KBN	20.01.2016	47 483 000	1,350	20.01.2017	20160038	
Nordea Mkts	01.02.2016	48 440 000	1,315	31.01.2017	NO0010757172	
Husbanken	01.01.2016	105 269	1,620	31.05.2017	13551797.10.B	
Nordea Mkts	31.01.2017	48 440 000	1,250	02.06.2017	NO0010783376	
Nordea Mkts	02.06.2016	55 560 000	1,255	02.06.2017	NO0010766769	

Motpartsoversikt lån

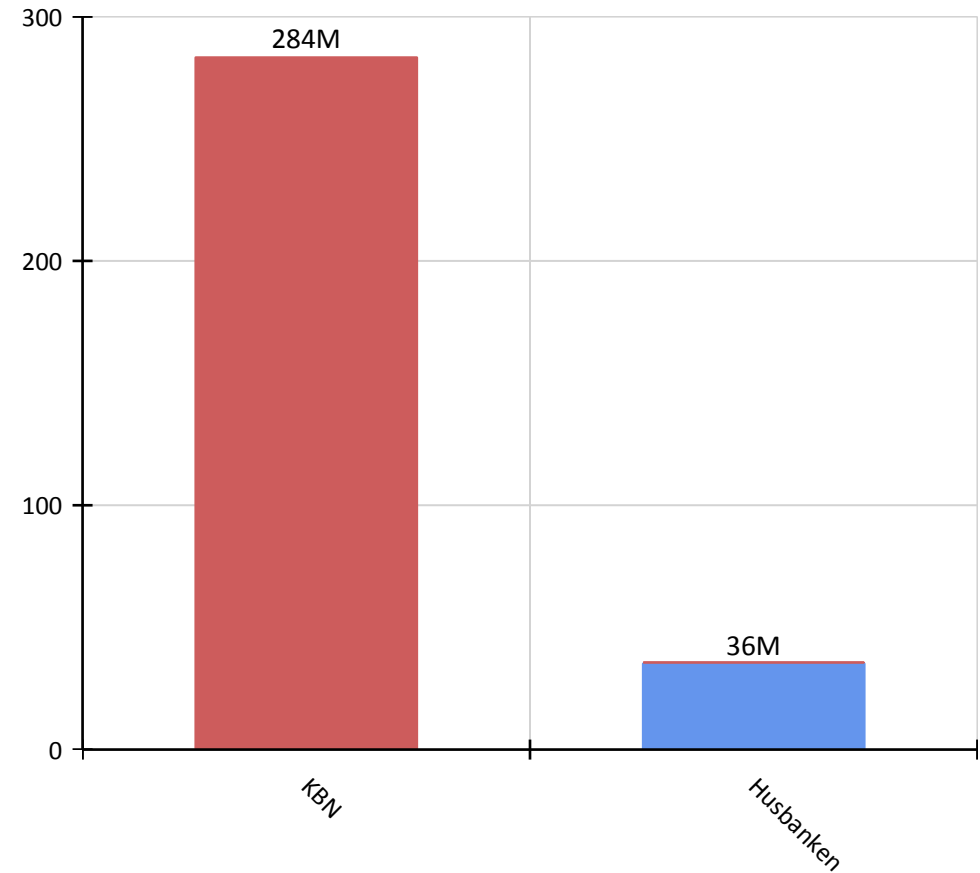
Motpartsoversikt i prosent

Husbanken KBN

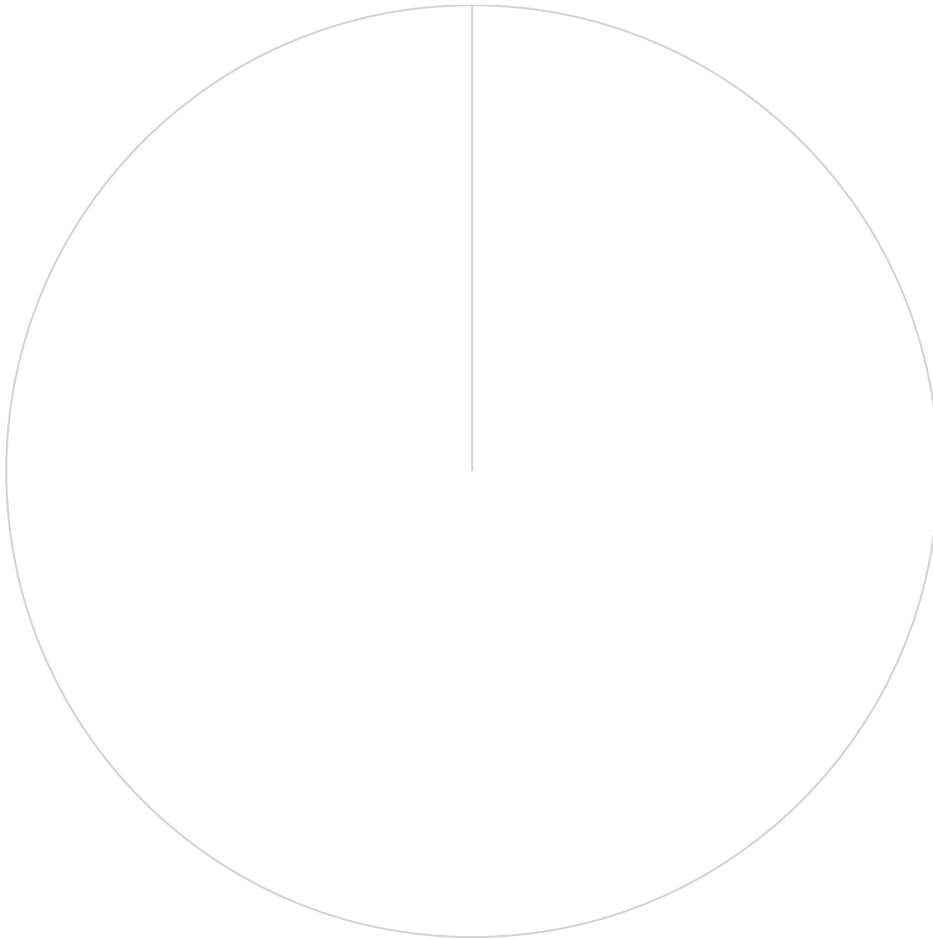
Motpartsoversikt i NOK

KBN Husbanken

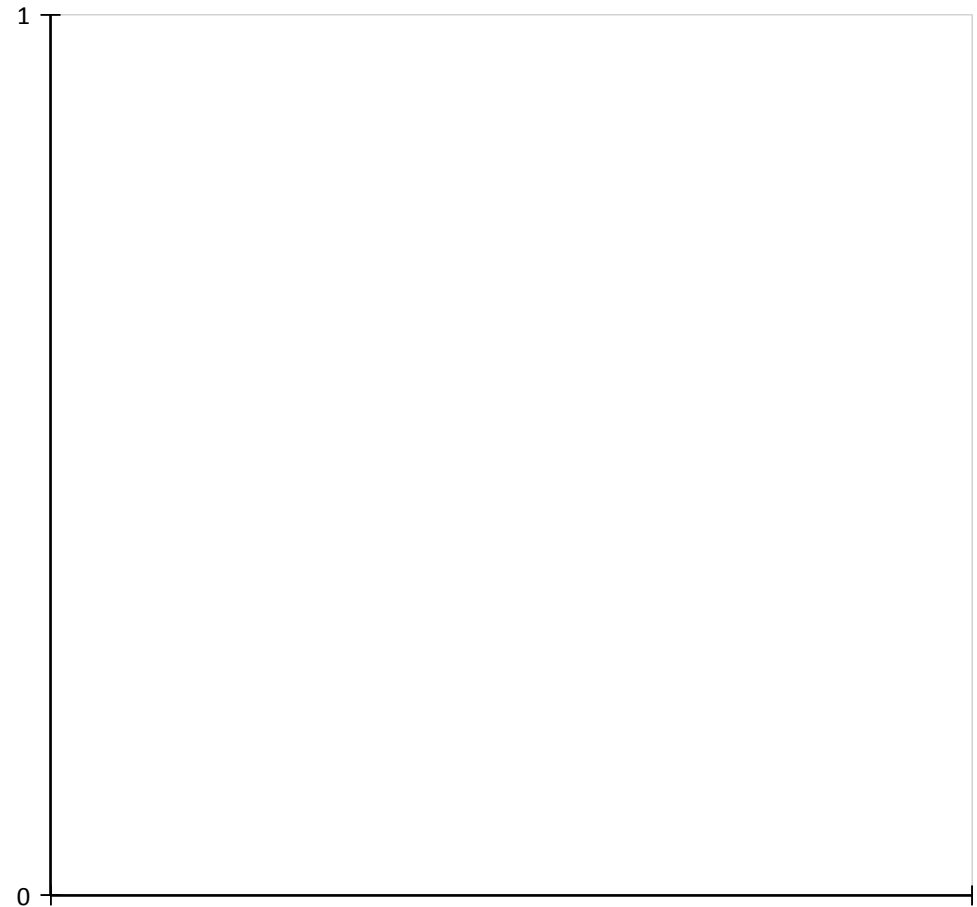

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

Motpartsoversikt i prosent

Motpartsoversikt i NOK

Dersom siden er tom, betyr det at kommunen ikke har aktive renteswapper.

Markedskommentar

Norges Banks hovedstyre besluttet i juni å holde styringsrenten uendret på 0,50 prosent. Slik utsiktene og risikobildet ble vurdert er prognosen for styringsrenten at den vil ligge nær 1/2 prosent den nærmeste tiden (se figur). Det ble lagt vekt på at etter flere år med svak utvikling i norsk økonomi har veksten tatt seg opp. Lave renter, bedret konkurranseevne og ekspansiv finanspolitikk har bidratt til økt aktivitet. Hovedstyret poengterte at det likevel vil ta tid før virkningene av oljeprisfallet fases ut og aktiviteten normaliseres.

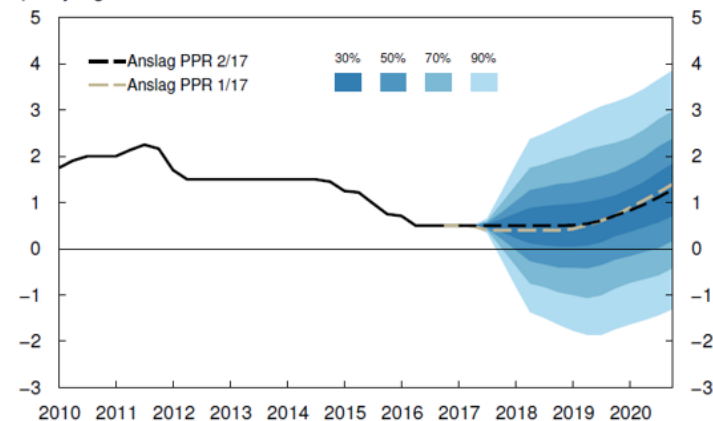
Ved utgangen av august er det tegn på at veksten i norsk fastlandsøkonomi har tatt seg opp, men det er lite som tyder på at vendepunktet vi nå ser i økonomien er starten på en ny langvarig opptur. Veksten er på et «gjennomsnittlig» nivå. Utfordringene ligger fremdeles foran oss, der omstilling, effektivisering og kostnadsuttømt er sentrale begreper. Kapasitetsutnyttelse er fremdeles lav og ventes ikke nå et normalnivå før i 2020. Veksten i BNP for fastlands-Norge var i 2016 den laveste siden finanskrisen. Det blir interessant å observere hvordan innstramning i kredittpraksis fra bankene, og nye krav til tilbydere av forbrukslån vil påvirke boligprisene fremover. Den høye boligprisveksten og oppgangen i gjeldsbelastningen tyder på at husholdningene er sårbare. En kraftig reduksjon i boligprisene vil kunne endre bildet til Norges Bank betraktelig. Svak kronekurs, ekspansiv finans- og pengepolitikk og lave renter har bidratt til et vendepunkt i norsk økonomi, men det er begrenset hva som kan trekke veksten ytterligere på kort sikt, omstilling er tidkrevende. Oljeprisen ser også ut til å ha stabilisert seg rundt USD 50 pr. fat, der videreføring av produksjonskutt fra OPEC og økt produksjon i USA trekker i hver sin retning. Neste rentebeslutning og pengepolitisk rapport offentliggjøres 21. september, det er foreløpig lite som tyder på noe annet enn fortsatt uendret rente. I USA ventes det at renteøkningene fortsetter fremover. Siden desember 2015 har det nå vært 4 renteøkninger på til sammen 1 prosentpoeng og rentemarkedet ser også for seg 33 % sannsynlighet for en ny økning i løpet av året. Det bør nevnes at det til en viss grad er stigende inflasjon og vekst internasjonalt, og at retningen har snudd til en stigende trend. Dersom en legger til at NIBOR er på et historisk lavt nivå, kredittmarginer ned mot bunn siste 5 årene og historisk lave swaprenter, er det mye som taler for at vi begynner å nærme oss en bunn for de nominelle lånerentene for offentlig sektor. Lengre bindinger bør derfor vurderes på den delen av porteføljen som skal ha fastrente. Faktiske fastlånerenter for kommuner og fylkeskommuner er ved utgangen av august på henholdsvis 1,75 %, 2,15 % og 2,55 % for 5, 7 og 10 års løpetider.

Bergen Capital Management lanserte sine anslag på 3 måneders sertifikatrenter (budsjetterenter) for perioden 2017 til 2021 i slutten av august. Det indikeres nivå på 1,17 %, 1,56 %, 2,00 %, 2,29 % og 2,69 % for henholdsvis 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021. Til sammenligning får vi 1,10 %, 1,10 %, 1,19 %, 1,62 % og 2,26 % i samme periode med utgangspunkt i Norges Bank sin pengepolitiske rapport fra juni.. Anslagene er på 3 måneders sertifikatrente, kommunen må selv justere for sin egen finansiering / kapitalbinding ved budsjettering. BCM sine anslag ligger noe høyere enn markedet og Norges Bank. Det er lagt vekt på at utviklingen i norsk økonomi har vært god den siste tiden, kombinert med fallende arbeidsledighet er det mye som taler for at utviklingen ligger 2 år i forkant av prognosene. USA har allerede økt sin rente 4 ganger, og vi ser også stigende vekst og inflasjon internasjonalt. Inflasjonen i Norge er fortsatt lav, men økt aktivitet og avtagende arbeidsledighet tilsier at prisveksten vil ta seg opp. Det forutsettes imidlertid en svært gradvis og forsiktig økning av renten, og at både oljepris og norske boligpriser holder seg på dagens eller stigende nivåer fremover.

Når det gjelder kortere rentebindinger anbefales 12 måneder sertifikat. Både Nibormargin og kredittmargin er nå kommet kraftig ned sammenlignet med siste 6 måneder, kombinert med en uendret eller stigende styringsrente det neste året er det lite som tilsier store besparelser ved å rullere korte 3 måneders sertifikater fremfor å binde renten i 12 måneder i området rundt 1,00 – 1,10 prosent. Minner om at vi senhøsten 2016 hadde korte sertifikatrenter opp mot 1,60 %, også da med styringsrente på 0,50 prosent.

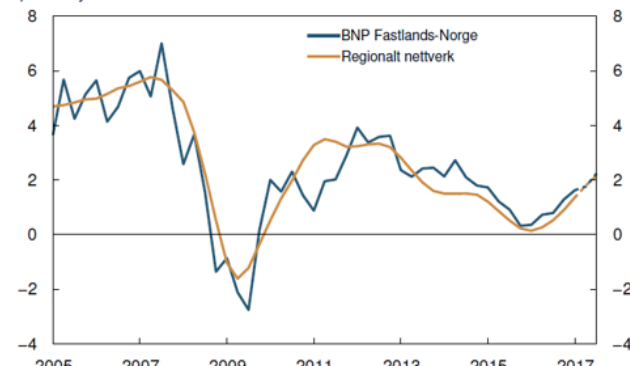
Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, 31. august 2017

Figur 1.1a Anslag på styringsrenten med usikkerhetsvifte og anslag på styringsrenten fra PPR 1/17. ¹⁾ Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

1) Usikkerhetsviftene er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.
2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).
Kilde: Norges Bank

Figur 1.5 BNP for Fastlands-Norge og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst ¹⁾. Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2017 ²⁾

1) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall (heltrukken). Kvartalstallene er beregnet som en sammenvekting av tremåneders tall basert på når intervjuene er foretatt.
For 2. kv. 2017 er forventet vekst i produksjon en sammenvekting av rapportert vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder og 3. kv. 2017 er forventet vekst neste seks måneder (stiplet oransje linje).
2) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntaker ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjøringsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjøringsfunksjonene. Oppgjøringsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginer som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Gjeldsbrevlån									
Lån	20100663	KBN	24 187 140	-280 248	3,160	0,000	3,160	764 314	7,57 %
Lån	20150446	KBN	64 485 000	-1 010 982	1,660	0,000	1,660	1 070 451	20,19 %
Lån	20150461	KBN	9 580 462	-99 999	1,500	0,000	1,500	143 707	3,00 %
Lån	20170066	KBN	81 503 000	-940 135	1,879	0,000	1,879	1 531 441	25,52 %
Lån	20170298	KBN	104 000 000	-341 756	0,900	0,400	1,300	1 352 000	32,56 %

283 755 602

-2 673 120

4 861 913

88,84 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Innlån									
Lån	13559398.10	Husbanken	11 431 820	-46 679	1,620	0,000	1,620	185 195	3,58 %

11 431 820

-46 679

185 195

3,58 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
Lån	13559349.10	Husbanken	3 884 576	-10 345	1,620	0,000	1,620	62 930	1,22 %
Lån	13559974.20	Husbanken	4 608 284	-25 204	1,623	0,000	1,623	74 792	1,44 %
Lån	13559974.50	Husbanken	2 890 736	-15 639	1,623	0,000	1,623	46 917	0,91 %
Lån	13561828.10	Husbanken	171 462	-2 272	1,623	0,000	1,623	2 783	0,05 %
Lån	13561828.40	Husbanken	169 334	-3 098	1,623	0,000	1,623	2 748	0,05 %
Lån	13563068	Husbanken	1 869 480	-12 388	1,623	0,000	1,623	30 342	0,59 %
Lån	13553816.30.B	Husbanken	1 347 013	-3 587	1,620	0,000	1,620	21 822	0,42 %
Lån	13555096.30.B	Husbanken	1 635 103	-6 677	1,620	0,000	1,620	26 489	0,51 %
Lån	13556309.30.B	Husbanken	1 485 338	-6 065	1,620	0,000	1,620	24 062	0,47 %
Lån	13557479.30.B	Husbanken	2 228 471	-5 934	1,620	0,000	1,620	36 101	0,70 %
Lån	13564087.10	Husbanken	1 933 791	-10 576	1,623	0,000	1,623	31 385	0,61 %

22 223 588

-101 785

360 371

6,96 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Husbanken, Hovedbok									
Lån	13565009	Husbanken	2 000 000	-2 757	1,623	0,000	1,623	32 460	0,63 %

2 000 000

-2 757

32 460

0,63 %

Total: 319 411 010 -2 824 341

5 439 940

100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Gjeldsbrevlån						
Vaksdal - KBN - fastrente - 19.10.18	20100663	19.10.2032	24 187 140	7,57 %	3,160	19.10.2018
Vaksdal - KBN - Fastrente 2 år	20150446	21.09.2017	64 485 000	20,19 %	1,660	21.09.2017
Vaksdal - KBN - P.t rente	20150461	25.09.2045	9 580 462	3,00 %	1,500	
Vaksdal - KBN - Fast 5ÅR - 20.01.22	20170066	20.01.2022	81 503 000	25,52 %	1,879	20.01.2022
Vaksdal - KBN - FRN 3ÅR + 0,40 % - 02.06.20	20170298	02.06.2020	104 000 000	32,56 %	1,300	04.09.2017
			283 755 602	88,84 %	1,713	
Hovedbok, Husbanken - Innlån						
Vaksdal - HB - Grunnlån	13559398.10	01.12.2062	11 431 820	3,58 %	1,620	
			11 431 820	3,58 %	1,620	
Hovedbok, Husbanken - Startlån						
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13559349.10	01.04.2036	3 884 576	1,22 %	1,620	
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13559974.20	01.05.2037	4 608 284	1,44 %	1,623	
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13559974.50	01.11.2037	2 890 736	0,91 %	1,623	
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13561828.10	01.05.2039	171 462	0,05 %	1,623	
Vaksdal - HB - Startlån	13561828.40	01.11.2039	169 334	0,05 %	1,623	
Vaksdal - HB - Startlån	13563068	01.04.2040	1 869 480	0,59 %	1,623	
Vaksdal - HB - Flytende	13553816.30.B	01.01.2032	1 347 013	0,42 %	1,620	
Vaksdal - HB - Flytende	13555096.30.B	01.12.2032	1 635 103	0,51 %	1,620	
Vaksdal - HB - Flytende	13556309.30.B	01.03.2034	1 485 338	0,47 %	1,620	
Vaksdal - HB - Flytende	13557479.30.B	01.04.2034	2 228 471	0,70 %	1,620	
Vaksdal - HB - Flytende	13564087.10	01.05.2041	1 933 791	0,61 %	1,623	
			22 223 588	6,96 %	1,622	
Husbanken, Hovedbok						
Vaksdal - HB - Startlån	13565009	01.08.2042	2 000 000	0,63 %	1,623	
			2 000 000	0,63 %	1,623	
Total:			319 411 010	100,00 %	1,703	

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
69/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	23.10.2017
77/2017	Kommunestyret	PS	13.11.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Truls Morten Kaland	FE - 151	16/1031

TERTIALRAPPORT 2.TERTIAL 2017

Vedlegg:

Tertialrapport 2- 2017

Lev Vel - tertial 2 (L)(88058)

Vaksdal kommune - rapport aksjer og obligasjoner - pr. 31.08.17

Vaksdal kommune - rapport gjeldsporteføljen - pr. 31.08.17

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommunestyre tek rapport pr 2.tertial 2017 til etterretning.

Det vert gjort følgjande budsjettendringar på driftsbudsjettet for 2017:

Budsjetterte renteutgifter vert redusert med 2,9 mill frå kr 8.200.000,- tilkr 5.300.000,-

Budsjetterte skatteinntekter vert auka med 0,7 mill frå kr 100.000.000,- til kr 100.700.000,-.

Budsjetterte inntekter frå rammetilskot og inntekstutjamning vert auke med 0,4 mill frå kr 147.027.000,- til kr 147.427.000,-

Budsjettert inntekt frå Eigedomsskatt vert auke med 3 mill frå kr 34.000.000,- til kr 37.000.000,-

Inntekt frå gevinst aksjar og obligasjonar vert budsjettert til kr 2.000.000,-

Tenestemråde Helse og omsorg får auka ramme med 9 mill frå kr 111.807.603 til kr 120.807.603

Rådmannen frå fullmakt til å innarbeide budsjettendringane.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 69/2017

FPØ - Behandling:

Rådmann og økonomisjef orienterte.

Samrøystes vedtak.

FPØ - Tilråding:

Vaksdal kommunestyre tek rapport pr 2.tertial 2017 til etterretning.

Det vert gjort følgjande budsjettendringar på driftsbudsjettet for 2017:

Budsjetterte renteutgifter vert redusert med 2,9 mill frå kr 8.200.000,- tilkr 5.300.000,-
Budsjetterte skatteinntekter vert auka med 0,7 mill frå kr 100.000.000,- til kr 100.700.000,-.
Budsjetterte inntekter frå rammetilskot og inntekstutjamning vert auke med 0,4 mill frå kr 147.027.000,- til kr 147.427.000,-
Budsjettert inntekt frå Eigedomsskatt vert auke med 3 mill frå kr 34.000.000,- til kr 37.000.000,-
Inntekt frå gevinst aksjar og obligasjonar vert budsjettert til kr 2.000.000,-

Tenestemråde Helse og omsorg får auka ramme med 9 mill frå kr 111.807.603 til kr 120.807.603

Rådmannen frå fullmakt til å innarbeide budsjettendringane.

Saksopplysningar:

Rapport pr 2.tertial for Vaksdal kommune viser at kommunen driftsmessig står i ei krevjande omstilling.

Pr 2. tertial er det eit rekneskapsmessig avvik på om lag -6,8 mill for tenestemråda. Sentrale postar har eit positivt avvik på 8,8 mill som kan dekke inn meirkostnadane på drift.

Den økonomiske situasjonen er krevjande for heile drifta og merkast i heile organisasjonen.

Helse og omsorg er inne i ein periode med tilpassingar og endringar. Det er ein utfordrande periode før me har fått på plass tenestene i alle trinn i omsorgstrappa. Det krev kompetanseheving, utvikling av nye metodar og godt samarbeid på tvers for å sikra best mogleg pasientflyt og tidleg innsats der ressursar og kompetanse vert nytta på rett stad.

Pr 2.tertial er det eit avvik på -5,7 mill innafor Helse og omsorg. Kostnadane går no ned, men med eit stort etterslep er avviket venta å auke ut året.

Det har vore store utgifter til utskrivingsklare/ferdigbehandla pasienter frå sjukehus pr 1. tertial, i 2. tertial er dette redusert. Sjukeheimstenesta har framleis utfordringar med bruk av fleire sjukeheims plassar enn det som er budsjettert. Auka behov i kombinasjon med få ledige plassar har medført auka drift. Situasjonen er i ferd med å normalisere seg og andre tiltak er og vert fortløpande sett i verk for å tilpasse drifta framover. I Heimetenesta har det vore meirkostnadar til bemanning inna heimesjukepleie og bufellesskap for funksjonshemma, det har medført auka avvik fram mot 2. tertial.

For tenestemråde oppvest er det eit avvik på -1,6 mill, dette er delvis periodiseringsavvik og det er venta balanse ved årsslutt. Samfunnsutvikling og fellesområdet har mindre avvik og ventar bablans.

Dei sentale postane viser eit mindreforbruk på 19,8 mill, der store deler av dette kjem frå periodiseringsavvik på avdragsutgifter. Det reelle avviket er 8,8 mill, med ei samla prognose for året på 10,8 mill.

Det er to forhold som skapar usikkerheit i prognosa for dei sentrale postane fram mot 31.12.2017. Inntekstutjamninga er avhengig av nasjonal skatteinngang, og er samstundes noko vanskeleg å periodisere i budsjettet. Veksten hittil i år ligger fortsatt over årsanslaget. For Vaksdal kommune er samla skatt og inntekstutjamning opp 2,6% frå same periode i 2016. Vi kan anta at det vil kunne verte ei samla meirinntekt på skatt og inntekstutjamning på om lag 1,5 mill. Aksjar og obligasjonar har gitt mindreinntekt i høve budsjett dei sista åra, men viser no betre avkastning, og eit forsiktig anslag tilseier at vi kan forvente ei meirinntekt her på om lag 3 mill.

Det vert foreslått å styrkje budsjettet for Helse og omsorg med 9 mill, med finansiering av tilsvarande mindreutgifter/meirinntekter på sentrale postar.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/97-1
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	39/17	28.11.2017

Rådmannen orienterer om status i sak "Stamnes sentrum vidareutvikling"

Bakgrunn for saka:

I møte i kontrollutvalet i Vaksdal kommune 07.12.2016 i sak 32/16 vart dette protokollert:

«Kontrollutvalet har motteke ein førespurnad frå eit av medlemene i kontrollutvalet som gjeld ein politisk sak: "Stamnes sentrum vidareutvikling". Det er ynskjeleg å sjå nærare på om sakshandsaminga har skjedd på ein korrekt måte.

Kontrollutvalet ba rådmannen om å gje ein orientering til kontrollutvalet om sakshandsaminga.

Utvalet ba også Deloitte om å sjå på sakshandsaminga, og dei deltok i møtet.

Rådmannen informerte om sakshandsaminga:

- I 2010-2011 blei det satt av pengar til Stamnes sentrum
- Det blei i denne samanhengen satt ned ein politisk arbeidsgruppe av kommunestyret som skulle jobbe med ein reguleringsplan
- Når reguleringsplanen var ferdig blei arbeidsgruppa lagt ned
- Seinare kom ein lokal arbeidsgruppe (ikkje nedsatt av kommunestyret) med eit eget initiativ som gikk til behandling i formannskapet i april 2015
- I vedtaket i formannskapet (april 2015) blei det vedteke at det skal inngås samarbeid med den lokale arbeidsgruppa for utvikling av Stamnes sentrum
- Saka blei deretter behandla i kommunestyret i juni 2015 der det blei vedteke å utsetje saka, og at den vart å bli vurdert på nytt i samband med budsjettarbeidet for 2016
- Våren 2016 blei det holdt eit møte mellom kommunen og den lokale arbeidsgruppa
- Forslag frå arbeidsgruppa blei fremma som sak i formannskapet *) og kommunestyret

- Med omsyn til kjøp av gardsnummer 45, bruk 6, blei det i kommunestyret fatta eit vedtak om at dette skal skje på bakgrunn av uhilda takst (ihht til rådmannen sin innstilling). Administrasjonen fikk i oppgåve å lage ein samarbeidsavtale med arbeidsgruppa for Stamnes sentrum

**) I behandlinga i formannskapet blei det stilt spørsmål om habilitet til ein person som tidlegare hadde vore medlem i arbeidsgruppa. Etter behandling av spørsmålet blei det vedteke at personen var habil.*

Deloitte uttalte i møtet at dei er enig i at prisen for kjøpet av gardsnummer 45, bruk 6, må skje på grunnlag av uhilda takst. Spørsmålet om habilitet meinte dei var vanskelig å vurdere, då reglene for private arbeidsgrupper er uklare. Dei fant ikkje noke grunnlag for å hevde at habilitetsvurderinga var feil.

Deloitte viste til at administrasjonen har fått i oppgåve å lage ein samarbeidsavtale med arbeidsgruppa for Stamnes sentrum (vedtak kommunestyret 82/2016). Samarbeidsavtalen skal så til politisk behandling. Deloitte meinte at det kan være lettare å vurdere saka som heilhet når saksutredninga frå rådmannen er utarbeida. Deretter må det sjåast på kva for nokre vedtak som fattas i formannskapet og kommunestyret.

Vedtak:

Kontrollutvalet tek orienteringa frå rådmannen om sakshandsaminga av sak «Stamnes sentrum vidareutvikling» til orientering.

Kontrollutvalet ber om å bli holdt løypande orientert om saka.»

Drøfting:

På bakgrunn av det som går fram over har sekretariatet avtalt med rådmannen at ho kjem i dette møtet for å orientere om status i denne saka.

Konklusjon:

Ut frå det som kjem fram i rådmannen si orientering vert det tilrådd at kontrollutvalet drøftar seg fram til ein konklusjon. Saka vert difor lagt fram utan forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vaksdal kommune
Arkivsak: 216
Arkivnr: 2017/28-31
Sakshandsamar: Roald Breistein

Sekretariat for kontrollutvalet

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	40/17	28.11.2017

Deloitte presenterer interimsrevisjonsrapport for 2017

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet i Vaksdal kommune har ansvar for at det vert gjennomført rekneskapsrevisjon i kommunen, jf. kommunelova § 77.4, der det m.a. står:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.»

Vidare har kontrollutvalet ansvar for å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning, jf. forskrift om kontrollutvalg § 4, der det m.a. står:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

Drøfting:

I forrige møte i kontrollutvalet orienterte Deloitte om sin revisjonsplan og om rekneskapsrevisjonen så langt i 2017. I dette møtet skal dei presentere oppsummeringa av dette arbeidet. Dette vil, til liks med presentasjon av revisjonsplanen, vera ein lekk i å sjå til at kommunen sine rekneskapar vert revidert og at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

På bakgrunn av det som kjem fram i presentasjonen bør kontrollutvalet, slik sekretariatet ser det, få høve til å koma med forslag til fokusområde i årsrevisjonen som skal gjennomførast framover, dersom dei ønskjer det. Presentasjonen ligg ved.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i møtet vert det tilrådd at kontrollutvalet tar oppsummeringa etter interimrevisjon 2017 frå Deloitte til orientering.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar oppsummering etter interimrevisjon 2017 frå Deloitte til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

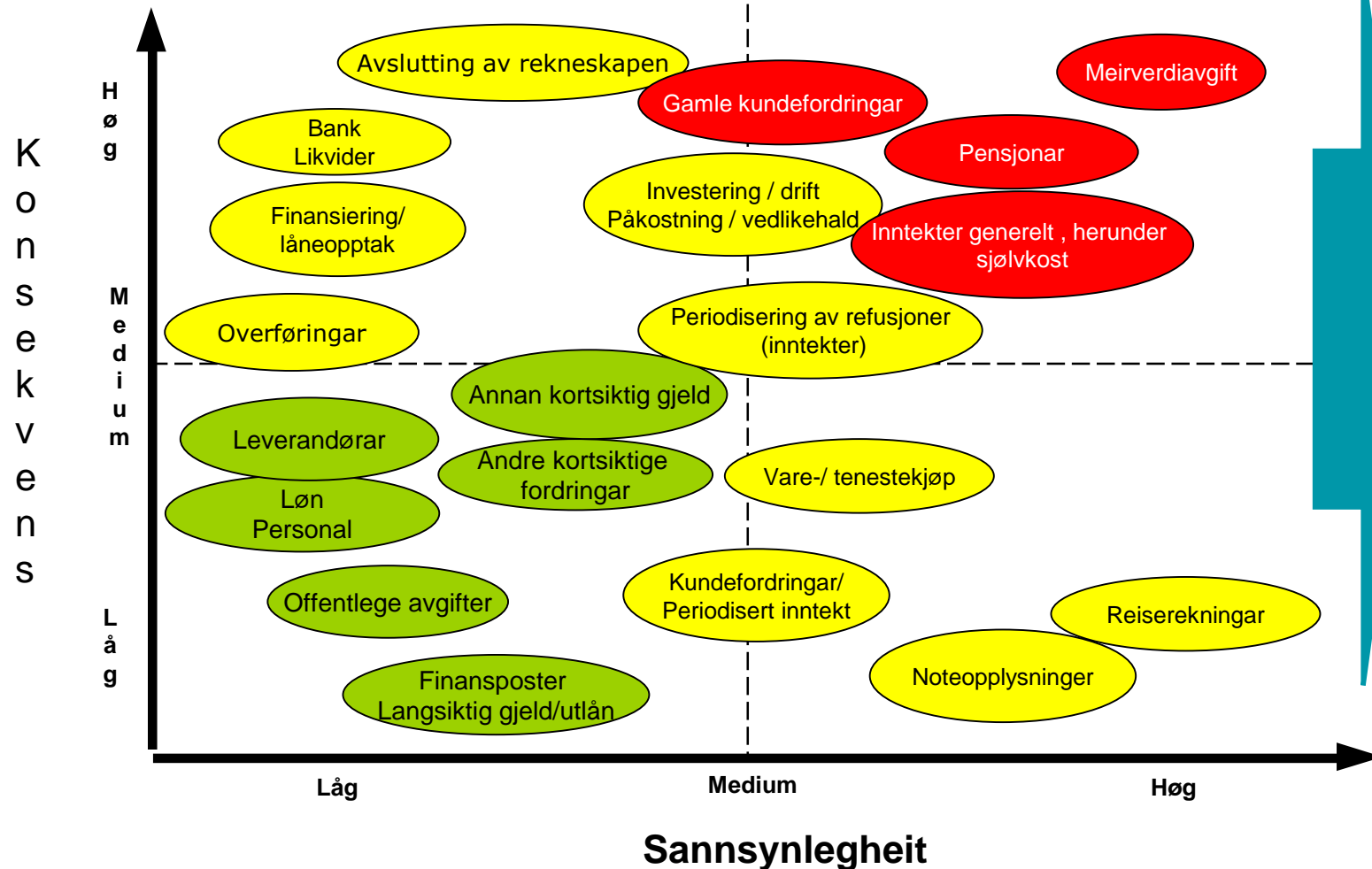
1 Vaksdal kommune oppsummering interim 2017

Vaksdal kommune – oppsummering interimsrevisjon 2017

Kontrollutvalgsmøte 28.11.2017

Risikovurdering for Vaksdal kommune 2017

Vesentlige risikoforhold

- Risikokartet oppsummerer forhold som krever stor fokus i vår revisjon
- De røde risikoforholdene er tema med høy iboende risiko og store beløp. Iboende risiko vurderes som høy ved
 - Stor grad av skjønn
 - Ikke rutinemessige transaksjoner/ vurderinger
 - Komplekse transaksjoner/regler
- Risiko relatert til engangshendelser vil vurderes løpende med hensyn til vesentlighet og revisjonstilnærming

Funn i interimsrevisjon 2017

- Reiseregning
 - Mangler kvittering for fly og hotell
- Tilganger bank
 - Enefullmakt foreligger. Det er få manuelle transaksjoner i regnskapet og alle føringer loggføres. Dette reduserer risiko ved enefullmakt.
- Lønn
 - Det sendes ut lister til hver tilvisningsansvarlig som skal kontrolleres. Det blir gitt tilbakemelding dersom noe er feil, men ingen tilbakemelding dersom alt er riktig. Det oppbevares ingen kontrollspor av utført kontroll sentralt, da dette er noe som ligger på den enkelte avdeling. Hvis man ikke hører noe fra avdelinger er det ikke mulig å vite om dette skyldes at alt er riktig eller om tilvisningsansvarlig ikke har kontrollert listene og dermed ikke rapport tilbake om eventuelle feil.
 - Vi anbefaler at kommunen etablerer en rutine for at det skal gis tilbakemelding uansett om det er avdekket avvik eller ikke.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/87-2
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	41/17	28.11.2017

Bestilling av forvaltningsrevisjon

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret i Vaksdal kommune gjorde i møte 14.11.2016 slikt vedtak i sak 79/16 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020:

«Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, vert godkjent slik den ligg føre, og kommunestyret delegerer til Kontrollutvalet å foreta endringar i planperioden ved behov.»

Den vedtekte planen inneheld desse prosjekta i prioritert gruppe:

1. Forvaltningsrevisjon av mottak og oppfølging av flyktingar
2. Forvaltningsrevisjon av internkontroll
3. Forvaltningsrevisjon av sjukefråvær, personal og HMT-arbeid
4. Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring.
5. Forvaltningsrevisjon av system og rutinar for tilsettingar, bruk av mellombelse stillingar og sikring av riktig bemanning
6. Forvaltningsrevisjon av tilpassa opplæring og spesialundervisning
7. Forvaltningsrevisjon av budsjettering og økonomistyring

Analysedokument og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 er send ut til kontrollutvalet tidlegare.

Drøfting:

Det er ikkje bestilt forvaltningsrevisjon etter at denne planen vart vedteken. På bakgrunn av dette er det no tid for kontrollutvalet å vurdere kva nytt prosjekt som skal setjast i bestilling. Etter at utvalet har bestemt kva prosjekt dei vil bestilla, bør dei formulera eit føremål med prosjektet. Vidare bør utvalet definera og avgrensa prosjektet nærare, t.d. ved å formulere problemstillingar som ein vil at revisor skal finna svar på. I

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00
Direkte telefon 55239447 – Mobil 97505152 - E-postadresse: roald.breistein@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no
Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

dette arbeidet kan utvalet dra veksling på omtale av dei neste 4 prosjekta, slik det kjem fram i gjeldande plan for forvaltningsrevisjon punkt 2.1:

Prosjekt	Tema
1. Forvaltningsrevisjon av mottak og oppfølging av flyktingar	<ul style="list-style-type: none"> • Samordna oppfølging av barn • Opplæring av minoritetsspråklege elevar
2. Forvaltningsrevisjon av internkontroll	<ul style="list-style-type: none"> • Avvikssystem • Kontrollmiljø • Arbeidsmiljø • Ethiske retningslinjer • System for varsling • Særleg merksemd retta mot barnevern, pleie og omsorg og tekniske tenester • Personvern
3. Forvaltningsrevisjon av sjukefråvær, personal og HMT-arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltaksarbeid • System og rutinar • Opplæring og rettleiing • Erfaringsdeling • Involvering av tilsettrepresentantar
4. Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring	<ul style="list-style-type: none"> • Regeletterleving • System og rutinar • Bruk av tilbakemeldingar • Opplæring og rettleiing

Meir detaljar om kvart av prosjekta finn ein også i analysedokumentet på side 10 og 11.

Konklusjon:

Det vert invitert til val av prosjekt i møtet, samt drøfting knytt til formulering av føremål, definering og avgrensing av prosjekt.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan
2. Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 30.01.2018 og skal godkjennast i neste møte i kontrollutvalet

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 033
Arkivnr: 2017/47-3
Sakshandsamar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	42/17	28.11.2017

Gjennomgang av møteprotokollar

Samandrag

I denne saka er tanken at kontrollutvalet skal gjera ei vurdering av saker i møteprotokollar frå andre politiske utval i Vaksdal kommune. Møteprotokollane kan lastas ned frå heimesida til kommunen. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særlig interesse i protokollane.

I møte i kontrollutvalet 09.05.2017 blei det gjort vedtak om at særskilt ansvar for gjennomgang av framtidige møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Boris Groth
Formannskapet	Odd Jøran Oldervik og Bjørg Aase Nottveit Hop
Levekårsutvalet	Bente Sundheim og Terje Davidsen

Følgjande møteprotokollar skal gjennomgås i dette møtet:

- Kommunestyret 18.09., 16.10., 23.10. og 13.11.2017
- Formannskap/plan- og økonomiutvalet 28.08., 02.10., 23.10. og 6.11.2017
- Levekårsutvalet 04.09. og 30.10.2017

Møteprotokollane kan lastas ned frå heimesida til kommunen,
<http://innsyn.sing.no/Vaksdal/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&>

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga over til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

PS 43/17 Referatsaker

Fra: Sølvi Legård (Solvi.Legard@vaksdal.kommune.no)

Sendt: 18.10.2017 14:32:45

Til: Roald Breistein

Kopi:

Emne: 17/7350 Melding om vedtak - Forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg - Revisjonsrapport

Vedlegg: image001.jpg;image002.jpg;Vedtaksbrev(1).pdf

Som vedlegg ligg vedtak i kommunestyret i Vaksdal, sak 63/2017.

Med vennleg helsing

Sølvi Legård

Politisk sekretær/fagleiar arkiv

Vaksdal kommune Stab

Tlf. 56 59 44 64

E-post solvi.legard@vaksdal.kommune.no

Adr. Konsul Jepsensgate 16, 5722 Dalekvam

www.vaksdal.kommune.no

Sekretariat for kontrollutvalet

Referanser:

Dykkar:
Vår: 16/1546 - 17/7350

Saksbehandlar:

Sølvi Legård
solvi.legard@vaksdal.kommune.no

Dato:

18.10.2017

Melding om vedtak - Forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg - Revisjonsrapport

Saka er behandla i Kommunestyret 16.10.2017 - Sak 63/2017

Det er gjort slikt vedtak:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet innanfor helse og omsorg", ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. Evaluere og vidareutvikle sine system for å sikre brukarmedverknad på individnivå, og som del av ei slik evaluering hentar inn systematisk informasjon om korleis tenestemottakarar og pårørande sjølv opplever brukarmedverknaden.
2. Sikre at tenestemottakarar og pårørande sine erfaringar med tenestene systematisk bli innhenta og nytta i det kontinuerlege arbeidet med kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstenestene.
3. Gjennomgå og evaluere system og rutinar for å sikre tilsette sin medverknad, mellom anna for å sikre at tilsette sine erfaringar og innspel blir nytta i kvalitetsarbeidet.
4. Sikre at tilsette har forståing for viktigheita av å melde frå om uønskte hendingar, og at avvik blir systematisk meldt frå om og følgt opp og nytta i kvalitetsarbeidet.
5. Gjennomføre ei kartlegging av medarbeidarane sin kompetanse i forbetningsarbeid, og vurderer kva tiltak som eventuelt bør setjast i verk for å auke denne kompetansen.
6. Sikre at det både gjennom medarbeidersamtalar og meir fortløpande dialog mellom tilsette og deira leiarar er fokus på meistring av arbeidsoppgåver, og eventuelle behov for rettleiing og opplæring.
7. Sikre at kommunen si varslingsrutine blir gjort tilstrekkeleg kjent blant dei tilsette.
8. Sikre at det i større grad blir gjennomført systematiske og dokumenterte risikovurderingar, for å identifisere aktivitetar eller prosessar der det er fare for svikt eller brot på regelverk.

Post

post@vaksdal.kommune.no
Konsul Jepsensgt. 16, 5722 Dalekvam

Kontakt

www.vaksdal.kommune.no
Telefon +47 56 59 44 00
Telefaks +47 56 59 44 01

Konto
Org.nr. 961 821 967

9. Å etablere rutinar for gjennomføring av eigenkontrollar, til dømes innanfor område der kommunen vurderer at det er risiko for manglande etterleving av rutinar og prosedyrar.
10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga. Kontrollutvalet har ansvar for å følgje opp at tilrådingar som er vedteke av kommunestyret vert følgd opp.

Rett utskrift:

Sølvi Legård
Politisk sekretær

Brevet er godkjent elektronisk og har difor ingen underskrift.

Mottakar:

Sekretariat for kontrollutvalet

Kopi til:

Åse Elin Myking

Fra: Åse Elin Myking (Ase.Elin.Myking@vaksdal.kommune.no)

Sendt: 02.10.2017 08:30:58

Til: Roald Breistein

Kopi:

Emne: Sender i e-postmelding - TILSYN SAMFUNNSTRYGGLEIK OG BEREDSKAP - PLAN FOR LUKKING AV AVVIK (L)(87598).pdf

Vedlegg: TILSYN SAMFUNNSTRYGGLEIK OG BEREDSKAP - PLAN FOR LUKKING AV AVVIK (L) (87598).pdf

Hei

Vedlagt tilbakemelding til Fylkesmannen etter tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap.

Mvh

Vaksdal Kommune

Åse Elin Myking

Konst. rådmann

Tlf: 95 78 03 77

Epost: Ase.Elin.Myking@vaksdal.kommune.no

Vaksdal kommune / Konsul Jepsensgate 16 / 5722 Dalekvam

www.vaksdal.kommune.no

Fylkesmannen i Hordaland
Postboks 7310
5020 BERGEN

Referanser:

Dykkar: 2017/815 - 350
Vår: 14/70 - 17/7008

Saksbehandlar:

Willy Andre Gjesdal
willy.andre.gjesdal@vaksdal.kommune.no

Dato:

29.09.2017

TILSYN SAMFUNNSTRYGGLI OG BEREDSKAP - PLAN FOR LUKKING AV AVVIK

Me syner til rapport frå tilsyn med samfunnstryggleik- og beredskapsarbeidet i Vaksdal kommune den 4. april 2017. Me legg med dette fram følgjande plan for lukking av dei to avvika:

1. Vaksdal kommune kan ikkje i tilstrekkeleg grad dokumentere heilskapleg og systematisk arbeid med samfunnstryggleik og beredskap.

Planstrategi for 2016-2019 vart vedteken i kommunestyret den 8. mai 2017. Planstrategien har eit eiga kapittel om samfunnstryggleik og beredskap som omtaler heilskapleg ROS-analyse. I planstrategien er det er planlagt å utarbeide ein overordna plan for samfunnstryggleik og beredskap.

Kommuneplanens areal er under rullering med forventa ferdigstilling i løpet av 1 halvår 2018. Ny samfunnsdel til kommuneplanens samfunnsdel vart vedteken februar 2017 låg føre under tilsynet.

Ein forventar etter dette at avviket over er lukka innan fristen 01.07.2018.

2. Vaksdal kommune har ikkje ei god nok ordning for kompetansebygging og opplæring for alle som er tiltenkt ei rolle i kommunen si krisehandtering.

Kommunen vil innan fristen 01.07.2018 utarbeide ein kompetansematrise der roller, ansvar, med tilhøyrande kompetansekrav og faktisk kompetanse. Ut i frå denne vil me utarbeide ein opplæringsplan.

Med helsing

Åse Elin Myking
Konstituert rådmann

Willy-André Gjesdal
Einingsleiar samfunnsutvikling

Brevet er godkjent elektronisk og har difor ingen underskrift.

Mottakarar:

Fylkesmannen i Hordaland

Postboks 7310

5020

BERGEN

Rapport frå tilsyn med tenestar til personar med utviklingshemming Vaksdal kommune 2017

Adressa til verksemda: Vaksdal kommune Konsul Jepsensgate 16, 5722 Dalekvam
Tidsrom for tilsynet: 7. og 8. september 2017

02.10.2017

Fylkesmannen i Hordaland

Oppfølging av tilsynet

I dette tilsynet blei det ikkje funne avvik frå lov eller forskrift. Tilsynet er derfor avslutta.

[Samandrag](#)

[1. Innleiing](#)

[2. Omtale av verksemda](#)

[3. Gjennomføring](#)

[4. Kva tilsynet omfatta](#)

[5. Funn](#)

[6. Vurdering av styringssystemet](#)

[7. Regelverk](#)

[8. Dokumentunderlag](#)

[9. Deltakarar ved tilsynet](#)

Samandrag

Tilsynet med Vaksdal kommune 7. og 8. september er del av fylkesmannens tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester i 2017. Denne rapporten gjer greie for funn på områda det blei ført tilsyn med.

Vi undersøkte om kommunen ved systematisk styring og leiing har lagt til rette for og følgjer med på at personar med utviklingshemming, 18 år og eldre som bur i eigen bustad, får forsvarlege helse- og omsorgstenester.

Ved tilsynet blei det ikkje avdekt brot på krav i lov og forskrift. Tilsynet er avslutta.

Torill Veбенstad Anne Grete Robøle
revisjonsleiar revisor

underskrift.

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor inga

1. Innleiing

Fylkesmannen i Hordaland har fullmakt til å føre tilsyn med helse- og omsorgstenester etter lov om

statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten § 2 og lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 12-3.

Rapporten er utarbeidd etter tilsyn med Vaksdal kommune.

Formålet med tilsynet er å vurdere om kommunen ved si styring og leiing sikrar at krav i lovgjevinga blir etterlevde. Ved tilsynet undersøkte vi

- kva tiltak kommunen har for å avdekkje, rette opp og førebyggje brot på lovgivinga innanfor dei tema tilsynet omfattar
- om tiltaka blir følgde opp i praksis og om nødvendig korrigererte
- om tiltaka er gode nok for å sikre at lovgjevinga blir følgd

Tilsynet blei utført som systemrevisjon. Ein systemrevisjon blir gjennomført ved å granske dokument, ved intervju og andre undersøkingar.

Rapporten handlar om funn ved tilsynet og gir derfor inga fullstendig tilstandsvurdering av det arbeidet kommunen har gjort innanfor dei områda som tilsynet omfatta.

Avvik dreier seg om at krav som er gitt i eller i tråd med lov eller forskrift, ikkje er oppfylte.

2. Omtale av verksemda

Organiseringa i eining Helse og omsorg i Vaksdal kommune er endra frå medio juni 2017. Ny leiing på alle nivå og ny møtestruktur i eininga er ikkje heilt på plass.

Rådmannen styrer tenestene i line til einingsleiar for helse og omsorg og vidare til avdelingsleiar for Helsehus som har ansvar for heimebaserte tenester og tenestene i Elvevegen. I stab hjå einingsleiar ligg Forvaltningskontoret som fattar vedtak på tenester. Bueining for funksjonshemma, Elvevegen gir tenester til vaksne personar med utviklingshemming som bur i bufellesskapet og til dei som bur i egne bustader andre stader i kommunen. Bueininga er organisert med fast personale og eigen gruppeleiar.

3. Gjennomføring

Tilsynet omfatta følgjande aktivitetar:

Melding om tilsyn blei sendt 8. mai 2017.

Formøte blei gjennomført 15. juni 2017.

Svar på kartlegging om legemiddelhandtering blei motteke 10. juli 2017.

Opningsmøte blei halde 7. september

Intervju: 8 personar blei intervjuet.

Samtalar med brukarar blei gjennomført 7. september.

Stikkprøver: Journalar og brukarpermar, referat frå møter med meir, sjå kapittel 8. Sluttmøte blei halde 8. september.

Oversikt over deltakarar ved tilsynet, dokument som vi fekk tilsendt på førehand og dokument som blei gjennomgått under tilsynet, er gitt i kapittel 8.

4. Kva tilsynet omfatta

Vi har undersøkt om kommunen ved systematisk styring og leiing har lagt til rette for, følgjer med på og om nødvendig gjennomfører endringar slik at personar med utviklingshemming får forsvarlege helse- og omsorgstenester.

Tilsynet omfatta:

1. Gjennomføring av personleg assistanse, avgrensa til:
 - o Tilsyn og hjelp til å vareta eigenomsorg
 - o Hjelp til aktivisering
 - o Opplæring i daglege gjeremål, personleg stell og eigenomsorg

2. Helsetenester i heimen og tilgjenge til medisinsk undersøking og behandling, avgrensa til:
 - o Legemiddelhandtering, istandgjerding og utdeling
 - o Oppfølging etter legebesøk og oppfølging for å vurdere nødvendig helsehjelp hos lege
 - o Helsehjelp ved akutte tilstandar
 - o Kommunens medverknad til at brukar kjem i kontakt med og blir følgt til fastlege eller lege i spesialisthelsetenesta
 - o Hjelp ved legebesøk til å formidle opplysningar som legen treng for å gi helsehjelp
 - o Formidling av informasjon frå legebesøk tilbake til dei som gir helsetenester i heimen til brukaren.

I tilknytning til kvart tema undersøkte vi også korleis kommunen har lagt til rette for og varetek brukarens rett til informasjon og medverknad. Vi undersøkte og om kommunen etterspør politiattest ved tilbod om stilling.

Tilsynet omfatta *ikkje* tenester som blir gitt med bruk av tvang og makt, praktisk bistand hushald, brukarstyrt personleg assistanse, helsehjelp ved legevakt og tannhelsetenester. Om fastlege og spesialisthelsetenesta gir forsvarleg helsehjelp og om fastlegen gjennomfører regelmessig helsekontroll av brukarane, var heller ikkje del av tilsynet.

5. Funn

Ved tilsynet blei det ikkje avdekt brot på krav i lov og forskrift.

6. Vurdering av styringssystemet

Den som har det overordna ansvaret for verksemda skal sørge for at det blir sett i verk og ført systematisk styring i tråd med forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Styringssystemet skal vere eit effektivt verktøy som skal passe best mogeleg til den enkelte verksemda. Krava i forskrifta §§ 6-9 er minimumskrav.

Ved tilsynet var organisatoriske endringar i Helse og omsorg nyleg gjennomført. Ei av dei sentrale oppgåvene i ny organisasjon vil vere å evaluere tiltak/tenestetilbod til brukarane og følgje med på at tilsette har kompetanse som dekkjer behova.

7. Regelverk

- Lov av 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten
- Lov av 24. juni 2011 om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Lov av 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter
- Lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.
- Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker
- Forskrift av 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal
- Forskrift av 27. juni 2003 nr. 792 om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene
- Forskrift av 3. april 2008 nr. 320 om legemiddelhandtering for virksomheter og personell som yter helsehjelp
- Forskrift av 16. desember 2012 nr. 1256 om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator
- Forskrift av 28. oktober 2016 nr. 1250 om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

>8. Dokumentunderlag

Opplysningar mottokne frå Vaksdal kommune:

- E-brev motteke 7. juli 2017 vedlagt
- Organisasjonskart for Vaksdal kommune, gjeldande frå 10.07.2017
- Organisasjonskart for helse og omsorg
- Oversikt over tenestestader

- Oversikt over leiarar og tilsette i tenester til personar med utviklingshemming
- Stillingsomtalar
- «Til deg som jobbar i Elvevegen!», datert 20.04.2014
- Fokusområde for opplæringsansvarleg, datert 11.05.2011
- Rutiner for helse og omsorgstenestene i Vaksdal kommune, datert 14.11.2012
- Plan for ReHabiliteringsarbeidet i Vaksdal kommune 2012 – 2016
- Prosedyre for avvikshandtering i bueining for funksjonshemma, datert 27.06.2017
- Bemanningsplan/oversikt over antall personale og kva utdanning det ulike personale har på kvar vakt i bueining for funksjonshemma for 2017
- Driftsturnus frå 06.03.2017, samt turnus for påske 2017
- Retningslinjer for legemiddelhandsaming, juni 2016

Ikkje offentleg, jf offl § 13 jf fvl § 13:

Saksutgreiningar og vedtak om tildeling av tenester

Dokumentasjon som blei motteke under tilsynet:

- Samandrag av einingsrapport frå Heimetenesta, 1. kvartal 2017
- Rådmannen si internkontroll, heimetenestene 2016
- Registrerte avvik i heimetenesta 1. kvartal 2017
- Oversikt mål og måloppnåing/tenesteproduksjon i Heimetenesta 2017 – tertial

Stikkprøver

- 6 pasientjournalar
- 6 brukarpermar
- Vaktplan/Arbeidsliste
- Prosedyreperm
- Kvitteringslister for istandgjort og utdelt medisin
- Individuelle planar

Korrespondanse mellom Vaksdal kommune og Fylkesmannen i Hordaland:

- Melding om tilsyn, brev av 8. mai 2017 frå Fylkesmannen i Hordaland
- E-brev frå Vaksdal kommune 8. juni 2017 om kven som er kommunens kontaktperson og kven som deltek på formøte
- E-brev med vedlegg frå Fylkesmannen i Hordaland 26. juni 2017, kartlegging av legemiddelhandtering
- E-brev frå Vaksdal kommune 7. juli 2017, dokumentasjon som vi har bedt om, samt svar på kartlegging av legemiddelhandtering
- Brev frå Vaksdal kommune motteke 10. juli 2017, dokumentasjon som vi har bedt om
- E-brev med vedlegg frå Fylkesmannen i Hordaland 8. august 2017, oversending av program

9. Deltakarar ved tilsynet

Tabellen under gir ei oversikt over deltakarane på opningsmøte og sluttmøte, og over kva personar som blei intervjuet.

Nann	Funksjon / stilling	Formøte	Opningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Anne Marit Medhus Lie	Saksbehandlar, Forvaltningskontor			X på telefon	

Odd Kristian Nilsen	Pleiemedarbeidar		X	X	
Anne Lene Fossmark	Barne- og ungdomsarbeidar		X	X	
Kristina Straume	Vernepleiar		X	X	
Kjartan Dale	Ass. avdelingsleiar/ fagansvarleg		X	X	X
Maren Thorkildsen	Avdelingsleiar	X	X	X	X
Silje-Iren Netteland Olsen	Einingsleiar, helse og omsorg	X	X	X	
Solrun Hauglum	Kommunalsjef, helse og omsorg			X	X
Sigrunn S. Vik	Leiar Helsehus, helse og omsorg		X		X
Åse Elin Myking	Konstituert rådmann		X		

Frå Fylkesmannen deltok:

Ørjan Moldestad, seniorrådgjevar

Reidun Våge Danielsen, seniorrådgjevar

Anne Grete Robøle, seksjonsleiar

Torill Veberstad, seniorrådgjevar

PS 44/17 Eventuelt